

Asiler Madrid cephe-
sinde hükümetçile-
rin mevzilerini bom-
bardıman ediyorlar.

AKŞAM

İspanya sahilleri
açıklarındaki Alman
gemilerinin sayısı on
dokuza çıktı.

Sene 19 — No. 6715 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 28 Haziran 1937

Telefon: 24240 (İdare) — 24249 (Tahrir) — 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Hatay hakkındaki kararın tatbikinde Fransa ile aramızda ihtilâf yoktur

Başvekilimizle Suriye başvekili, Kont de Martel arasındaki konuşmalar

B. Menemencioğlu evvelki gündenberi devam eden konuşmalar hakkında mühim beyanatta bulundu

Dün şehrimize gelen Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Kont de Martel Perapalas oteline inmiştir. Saat 11 buçukta Hariciye Vekâleti vekili B. Numan Menemencioğlu Kont de Martel'i kabul etmiştir. Bunu müteakib Fransız büyük elçisi B. Ponsot ile birlikte Floryaya Deniz köşküne gitmişlerdir.

Kont de Martel ve Fransız büyük elçisi Deniz köşkünde Başvekilimiz İsmet İnönü'nü ziyaret etmişler ve uzun müddet görüşmüşlerdir.

Başvekil Kont de Martel ve Fransız büyük elçisini yemeğe alakoymuştur. Bu yemekte Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya, B. Menemencioğlu da hazır bulunmuşlardır.

Öğleden sonra Suriye fevkalâde komiseri saat dörde kadar Başvekilimizin yanında kalmış, sonra ayrılmıştır.

Suriye Başvekili B. Cemil Mürdüm ve Kont de Martel bugünkü Toros ekspresile Suriyeye hareket edecek-
tir.

Kont de Martel Sirkeci istasyonunda

Menemencioğlunun beyanati

Anadolu ajansının bir muhariri dün Floryada Başvekil İsmet İnönü tarafından, Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Kont de Martel'e verilen yemekten sonra, Hariciye Vekâleti vekili B. Numan Menemencioğlunu ziyaret ederek, gerek Suriye Baş-

vekilinin, gerek Fransanın Suriye fevkalâde komiserinin evvelki günden beri şehrimizde yaptıkları temaslara hakkındaki malumatını rica etmiştir. Hariciye Vekâleti vekili, şu beyanatta bulunmuştur:

«Suriye Başvekili ile ve onu takiben İstanbul'a gelen Fransanın Suriye âli komiseriyle şahsen temaslarda bulunduğum gibi Başvekilimin nezdinde cereyan eden görüşmelere de iştirak ettim. Bu temaslarda münasebatımız için iyi neticeler vereceğinden ümidvar bulunuyorum. Görüşmelerimizin esasını tahmin edeceğimiz ve hile Hatay hakkındaki kararların tatbikati ve aynı zamanda da Türkiye - Suriye münasebatı teşkil etmiştir.

Türkiye ve Fransanın Hatay mu-karreratını tam bir fikir mutabakatı dahilinde teşriki mesail ederek samimiyetle tatbik etmeğe karar vermiş olduklarını bu mülâkatlarımız bize bir kere daha göstermiştir. Hatayın

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tifo ile mücadelede iki mühim nokta

- 1 - Terkistan başka suları da temizlemek,
- 2 - Şehir içinden bostanları kaldırmak

Tifonun son günlerde artması, İstanbul halkını bu tehlikeli hastalıktan korunmak için ciddi tekayyütlere sevk etti.

Hekimler, mütehassıslar, bu âfetle mücadele için her gün gazetelerde bir çok tavsiyelerde bulunuyorlar.

Profesör doktor Cemil Topuzluoğlu

İstanbul, Balkan harlarında kolera gibi müthiş bir felâketten başka, tifonun da tahribatı karşısında kalmıştı. O zaman şehrimini olan operatör Cemil Topuzluoğlu, İstanbul halkının sıhhatini tehdit eden bu iki tehlike ile bizzat meşgul olmuş, mücadele etmişti. Hem böyle bir tecrübe geçirmesi, hem de şehir ve sıhhat işlerinde salâhiyet sahibi olması itibarıyla bir muharrimiz, profesörü ziyaret etmiş ve kendisine şu suali sormuştur:

— Yaz gelince İstanbul'da tifo salgının bir hal alıyor. Bu hastalığın büsbütün ortadan kalkması için hiç bir çare yok mudur?

— Tifo ve dizanteri hastalıkları; kızıl, verem gibi yalnız hastalarla birlikte bulunmakta ve onların kullandıkları eşyalar vasıtasıyla geçmeyip en ziyade tasfiye edilmemiş mikroplu suları içmekle veya gene bu sularla sulanan sebze bahçelerinde ve bostanlarda yetişen sebze ve meyva yemekle bulaşıyor.

Temizlik meselesi

Bundan başka şehrimizde, bahu-sus yazın, tifo hastalığına sulardan başka dükkânların önünde veya pis arabaların içinde satılan ve üzerlerine milyonlarca karasinek üşüşen üzüm, salata, marul, domates ve kesilerek hazırlanmış olan karpuz ve kavunların yenilmesi ve şüpheli sularla yapılan buzlu limonata, şerbet, dondurma, ayran ve gazozların içilmesi de sebebiyet veriyor.

Ancak şunu da ilâve edeyim ki şüpheli, temiz olmayan suları içmemekle, bostanlarımızda yetişen sebzeleri yememekle ve tifolu hastalarla birlikte bulunmamakla bu hastalığa yakalanmıyacağımıza hükmetmemeli.

Tuvalet yaptığımızı, ellerimizi, ağız-mızı, çanak, çömlek, bardak, tabak, çatal ve bıçaklarımızı yıkadığımız sular da behemehal temiz olmalıdır. Aksi takdirde tifoya yakalanmak mümkündür.

Bir nevi su

Yakın zamanlara kadar, Avrupanın büyük şehirlerinde bile belediyeler halka biri içmek, diğeri tuvalet yapmak ve ev işlerinde kullanmak için iki türlü su veriyorlardı. Hattâ sokaklardaki çeşmelerin üzerlerine «içilir», «içilmez» gibi lâvhalar bile koyuyorlardı.

Halbuki şimdi oralarındaki belediyeler, tifoyu büsbütün kökünden kesmek için halka içmeğe, tuvalet yapmağa velhasıl her işte kullanmağa salih temiz ve tasfiye edilmiş yalnız bir nevi su tevzi ediyorlar.

Hattâ bununla da iktifa etmiyerek, şehir haricindeki sebze bahçelerini de

(Devamı 10 uncu sahifede)

B. Hitlerin mühim bir nutku

“Emniyetimizi kendi kuvvetimizle temin edeceğiz, çok şükür bu derece kuvvetliyiz,”

Wurtemberg 27 (A.A.) — B. Hitler burada yüzbin nümayişçinin önünde büyük bir nutuk söylemiştir.

B. Hitler evvelâ Almanyanın ekonomi siyasetinden bahsederek bu siyasetin Almanyanın harice karşı tam ekonomik istiklâlinin teminini istihdaf eylediğini ve bunun beynelmîlîl teşriki mesaiden Almanyanın çekildiği demek olmadığını söylemiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kız mı, erkek mi belli değil!

Bartın hastanesine cinsiyeti anlaşılamayan 2 çocuk getirildi

Bartın 26 — Bartın hastanesine iki küçük çocuk getirilmiştir. Anneleri, babaları bu çocuklara ad ko-yacaklarını, fakat kız mı erkek mi olduklarını anlamadıklarını söyle-mektedirler.

Bir hilkat yanlışlığı olarak hem kız, hem de erkeğe benzeyen, daha doğrusu, bu iki cinsten hiç birine tamamen benzemeyen bu yavrulara, küçük oldukları için, ameliyat yapılamamıştır. Asıl cinsiyetlerinin meydana çıkarılması için en az on sene beklemek lâzımgeldiği ailesine anlatılmıştır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI:

İBNİ SİNA

Yazan: Hasan Âli Yücel

Altıncı sahifemizde okuyunuz.

Dünkü maçlar

Fenerbahçe - Galatasaray maçı 2 - 1 Fenerin lehine bitti

Beşiktaş - Güneş maçı 1 - 1 berabere neticelendi

Beşiktaş - Güneş maçından bir enstantane

[Tafsîlât spor sahifemizededir.]

Başvekil İsmet İnönü'nün bir nutku Avam kamarasında alkışlandı

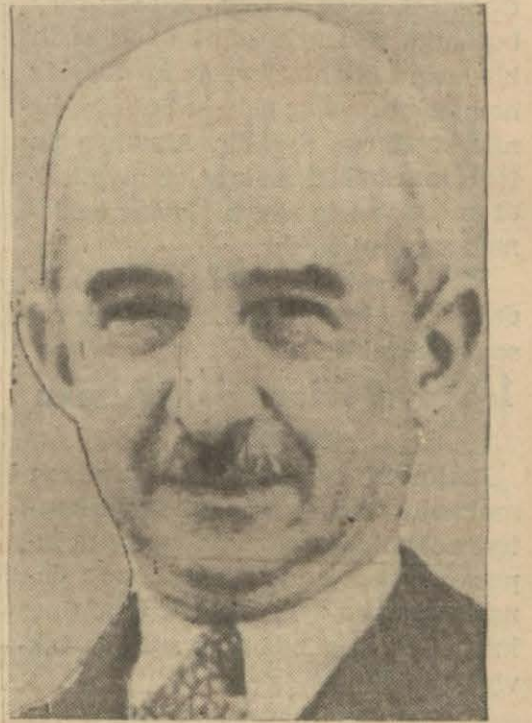
İngiliz hariciye nazırı bu nutku okudu her sözüne iştirak ettiğini söyledi

B. Eden, Avam kamarası âzasının da bu sözleri tasvib edeceklerine şüphe etmediğini söyledi

Londra 26 (A.A.) — İspanya vaziyeti hakkında Avam kamarasında bugün açılan münakaşada muhalif liderlerin hükümeti beynelmîlîl münasebatta gittikçe görülmekte olan kanunsuzluğu düstur ittihaz eden hükümetlere karşı kâfi derecede kat'i vaziyet almamakla ittihaz eden tenkidlerine mukabil Başvekil hükümetin siyasetini müdafaa etmiş ve ademi mudahale siyaseti hiç olmazsa bir Avrupa harbinin önüne geçmek faydasını vermiş olduğunu ileri sürmüş ve vaziyetin ciddi olduğunu, fakat ümitsiz olmadığını ifade eylemiştir.

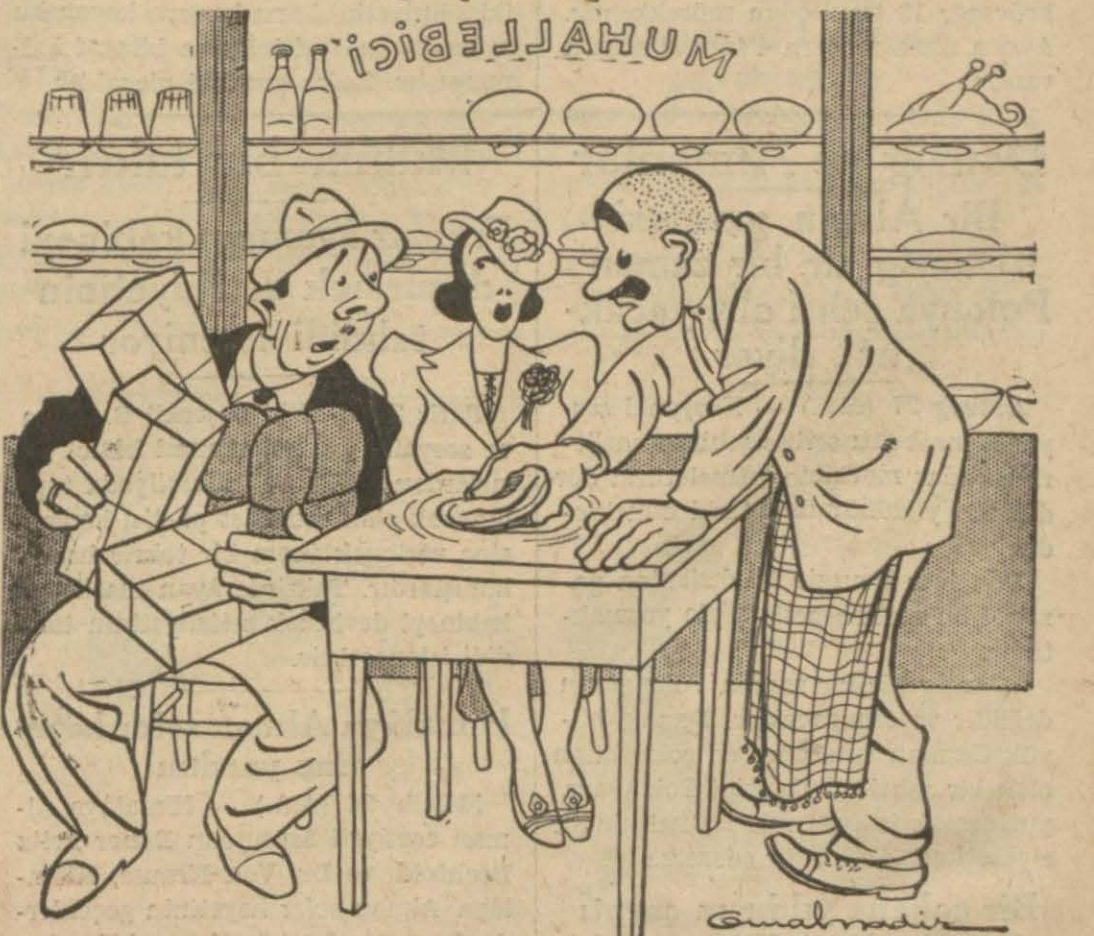
Şiddetli bir tenkitte bulunmuş olan Lloyd George'den sonra söz alan Hariciye nazırı B. Eden Cemiyeti akvamın gördüğü hizmetleri tebarüz ettirmek maksadile mühim bir millî davasını Cemiyeti akvamin hakemli-

(Devamı 10 uncu sahifede)

Başvekil İsmet İnönü

Çarşı dönüşü!..

— Ne emrediyorsunuz bayım?..
— Bir keşküll..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Müfrezelerimiz Seyid Rızanın izi üzerindedir

İki köy daha teslim olmak için müracaat etti, dün de 36 şaki yakalandı

Elâziz 27 — Tunçelinde takib müfrezelerimizin tarama ameliyesi muvaffakiyetle devam ediyor. Şakilerin gizlendikleri karlı dağların sarp kovuk ve mağaraları sıkı bir araştırmaya tâbi tutuluyor. Bugünkü tarama hareketi esnasında Haydaran aşiretinden 12, Abbaslardan 22 şaki yakalanmışlardır. Sin nahiyesinde Ermeni Horun namında biri de yakalanmıştır.

İk çarpışmalarda bir jandarma zabıtimizi yaralayan ve dün yakayı ele veren Kekilin mevkuf babası Kamer, hükûmete bir istida vererek affedilmesini rica etmiştir.

Tevkif edilenler sorguya tâbi tutulmaktadır. Yakalanan şakiler, bütün kabahat ve mesuliyeti kendilerini baştan çıkaran Seyit Rızaya tahmil ediyorlar.

Seyit Rızaya karısı Beşi teslim olmaması için mütemadiyen telkinler yapıyor. Üç etekli kaftan üstünde beline Trablus kuşağı sarmış, başına gümüş ve ipek püsküllü fes giymiş, sırma cepkenli Beşi genç bir kadındır ve yetmiş varmış Seyit Rızayı teshir etmiştir.

Keşiş kollarımız, Seyit Rızanın izi üzerinde bulunuyor. Kermiç ve Kondancı köyleri teslim olmak için 24 saat mühlet istemişlerdir. Bayındırlık ve ıslahat programımızın daima askerî harekâta muvazi olarak büyük bir intizama tabikine devam olunmaktadır. Bu cümleden olarak Tunceli nafası modern silindirlerle teçhiz edilmiş, Bayındırlık işlerine yeniden hız verilmiştir. Yeni ziraat programının tabikine başlanmıştır.

Almanya ve Italyanın hakikî maksadları nedir?

Fransız gazetelerine göre bunu anlamak için daha bir müddet beklemek lâzımdır

Paris 27 (A.A.) — Petit Parisien gazetesi yazıyor: Akdenizdeki Alman deniz kuvvetlerinin azaltılması İngilterenin Berlinde yapmış olduğu katli teşebbüslerin neticesi ve Almanyanın pek ileri gitmiş olduğunu ve kuvvet tecrübesine kalkışmanın kendisi için pek fena olacağını anlamış bulunduğu bir ifadeyi addolunmaktadır. Çünkü B. Eden B. Von Ribbentrop bu bapta söz söylerken katli ve sarıh bir lisan kullanmıştır. Ancak Leipzig hadisesinin açmış olduğu buhran, henüz kapanmış değildir. Almanya ile Italyanın hakikî maksat ve niyetlerini anlamak için sahya kadar beklemek zarureti vardır.

Malûm olduğu ve hile ademi müdahale tali komitesi, salı günü bir celse aktecektir.

İspanyol sularındaki Alman gemileri

Berlin 27 — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Almanya kontrol sisteminden çekildikten sonra İspanyol suları açıklarındaki harp donanmasını bu ayın 23 ünde Graf Spee kruvazörünü göndermek suretile takviye etmiştir.

Halihazırda hepsi de modern olmak üzere 19 Alman gemisi İspanya sahilleri açıklarında bulunmaktadır. Bu kuvvetler iki Cep zırhlısı beş hafif krüzör 12 torpitodan mürekkeptir. Ayrıca ultra modern 4 tane denizaltı vardır.

Danzig ve Almanlar Bir Alman gazetesi "Danzig hiç bir zaman Polonya şehri olmayacaktır," diyor

Danzig 27 (A.A.) — Nasyonal sosyalist matbuatı serbes şehirde nazilerin iktidar mevkine gelmelerinin dördüncü yıldönümünü tesid etmektedir.

Danziger Neueste Nachrichten gazetesi bu münasebetle şöyle yazmaktadır:

«Danzig hiç bir zaman Polonyanın değildir ve olmayacaktır. Danzig büyük Cerman vatanının en çok Alman olan bir şehridir. Danzigi Polonyaya yutturmak isteyen reis Rauschningin siyaseti artık tekrür edemez.»

Bir çobana yıldırım çarptı

Kars 26 — Karsta Kamervan köyünde İdris isminde bir çoban dağda koyun otlatırken kendisine yıldırım çarpmıştır.

Almanya amirallik dairesi bir müddettenberi cüzü tamlarının mevkii hakkında malûmat vermemektedir.

B. Mussoliniye atfedilen makaleler

Roma 27 (A.A.) — Havas bildiriyor: Popolo d' Italia gazetesi, bizzat B. Mussoliniye atfedilen başmakalesinde, B. Nevil Çemberlâyn tarafından yapılan soğukkanlılığa davetin kıyasettli ve zamanında bir hareket olduğunu teslim etmektedir.

Gazete, İngiliz başvekilinin yanlış haberler neşreden gazeteleri kapatmak zamanının gelip gelmediğini Avam kamarasından sorduğunu hatırlatarak kıtaat sevkıyatı hakkında yabancı memleketlerde dolaşan telâş verici muhtelif haberleri şiddetle tenkit etmekte ve anti-faşist alemin, 1936 temmuzundanberi Moskovanın emriyle hareket eden hakiki mücrimler çetresinden başka hiç bir şeyi temsil etmediğini bildirmektedir.

Gazete diyor ki: «Bugün Avrupa daha şiddetli bir buhran devresine girmemişse, bu otoriter devletlerin hattı hareketi sayesinde»

Gazete buhranın ancak Frankonun zaferiyle halledileceğini bildiriyor ve ilâve ediyor:

İki medeniyet tipini ve dünyanın iki zihniyetini karşı karşıya koyan bu mücadelede, faşist İtalya bitaraf kalmamıştır. Zafer ona aid olacaktır.

Mühim bir takrir

Fransız âyanının kabineyi düşürmek selâhiyetinin tahdidi isteniyor

Paris 27 — Eski başvekil B. Blum ve sosyalist partisi umumî kâtibi nazırlardan B. Faure Marsilyada toplanacak olan sosyalist partisi kongresine verilme üzere bir takrir hazırlamışlardır. Takrirden âyan meclisinin kabineyi devirmek selâhiyetinin tahdidi istenecektir.

Himalâya Alman sefer heyetine yardım

Münih 26 (A.A.) — Himalâya Alman cemiyeti âzasından Baner Fritz Bechtold ve Dr. Von Krauss, Himalâya Alman sefer heyetinin geçlerinde kazaya uğradığı Nanza bölgesine hareket etmek üzere Hindistandaki Lahora doğru bugün tayyare ile yola çıkmışlardır.

Trakya'da büyük askerî manevralar

Balkan erkânıharbiye reisleri manevralarda bulunacaklar

Ankara 27 — Haber aldığımıza göre 16 ağustosta Trakya'da büyük askerî manevralar yapılacaktır. Manevralara ecnebi devletler ataşemiliterleri de davet edileceklerdir.

Altı devletin ve bu meyanda Balkan devletleri büyük erkânı harbiye reislerinin de memleketimize gelecekleri anlaşıyor.

Manevralarda bulunacak ecnebi mümessillerin sayısı 30 u geçecektir. Manevralara 7-8 fırkamızın iştirak edeceği haber veriliyor.

Sivas - Erzurum hattı ilerliyor

Divriği - İliç arasında büyük çalışma var

Zara 27 (Akşam) — Sivas - Erzurum hattının inşası ilerlemektedir. Bu sene tren Eylül ayında Divriğiye varacağından Divriğililer pek büyük bir sevinç içindedirler.

Divriği - İliç arasında hummalı bir çalışma vardır. Bu yol üzerinde en arızalı ve işi çok mıntaka olan 10 ve 11 inci kısımlardaki işlerin yarısının fazlası yapılmıştır. Geri kalan işler de süratle yapılmaktadır. 12 nci kısımda belli başlı işler yapılmıştır. Geriye kalan iş ehemmiyetsizdir.

938 yılı ilk teşrininde tren Pağastaş ve İliç istasyonlarına vâsıl olacaktır. Pağastaş Kemaliyenin istasyonu olduğundan Kemaliyeliler şimdiden sevinç içindedir.

Ankarada at koşuları

İlkbahar koşularının sonuncusu dün yapıldı

Ankaar 27 (Telefonla) — İlkbahar at koşularının sonuncusu bugün çok kalabalık bir seyirci kütlesi karşısında yapıldı. Koşular, Şan, Birinci Hatay, Atatürk, Birinci Bulayır, Muhaç, Ergene, Tunca koşuları idi.

Şan koşusu ile Birinci Hatay koşusunu prens Said Halimin Sahap ve Karakuş adındaki atları kazandı. Kazanılan koşular 2200 ve 345 liralık koşular idi.

4000 lira ikramiyeli Atatürk koşusunu bay Salihin Ozganı kazandı.

Bahsi müştereklere iştirak edenler pek fazla idi. İpodromun 35 genişinde satılan bahis müşterek biletleri 30 bin lirayı geçmiştir.

Izmirde güreşler

Mülâyim pehlivan Amerikan boğasına galip ilân edildi

İzmir 27 (Telefonla) — Mülâyim pehlivan ile Amerikan boğası Komar bugün Alsancak stadyomunda binlerce seyirci karşısında güreştiler.

Mülâyim altına aldığı Amerikan boğasını eziyor, güzel oyunlar gösteriyordu. Halk mütemadiye alkışlıyordu. Bununla beraber Amerikan boğasının ayak oyunları da fevkalâde idi. 23 üncü dakikada Amerikalı Mülâyim pehlivanın ağzına tekme ile vurdu. Mülâyim fena halde hiddetlenerek sert ve müthiş hücumlara geçti. Komar nizam harici oyunlar yaparak bocaladı. Mülâyim pehlivan Bursada yaptığı gibi Amerikan boğasını yakaladı ve ringden dışarı attı. Ring kırıldı. Hakem heyetinin müdahalesi üzerine Komar diskalifiye Mülâyim de galip ilân edildiler.

Amerikan eski güreş şampiyonu Zibiska ile Molla Mehmed de berabere kaldılar.

152 İspanyol genci tayyarecilik tahsili için Odesaya gidiyor

Atina 26 (A.A.) — Yunan gazeteleri, 152 İspanyol delikanlısının tayyarecilik tahsili için Odesaya gitmek üzere Pirenden geçmiş olduklarını yazmaktadır.

Kont de Martelin ve Fransız sifirinin beyanati

Fransa ile Türkiye arasında müzakere edilecek hiç bir mesele yoktur ve kalmamıştır

Bugün Suriye başvekil B. Cemil Mürdüm ile hareket edecek olan Suriye Fransız fevkalâde komiseri kont de Martel dün şu beyanatta bulunmuştur:

«Hatay meselesinin müzakere-leri bitmiş, anlaşmalar yapılmıştır. Bu itibarla ortada ne müzakere edilecek yeni bir şey, ne de imzalanacak her hangi bir anlaşma vardır. Başvekil İsmet İnönünün İstanbulda bulunmalarından istifade ederek bugün kendilerini Floryadaki köşlerinde ziyaret ettik. Görüşmelerimiz tamamen şahsi mahiyeti haiz bulunuyordu. Bu münasebetle Türkiye, Fransa ve Suriye münasebetleri etrafında umumi bir fikir müdavelesinde bulunduk.»

Fransız büyük elçisi B. Ponso da Hatay meselesinin hallinden duyduğu memnuniyeti izhar ettikten sonra demiştir ki:

«Fransa ile Türkiye arasında hiçbir mesele olmadığını biliyorsunuz. Başvekil İsmet İnönü ile yaptığımız mülakat şahsi temas ve müdavele efkâr çerçevesi dahilinde cereyan etmiştir. Şahsi temaslar daima iyi neticeler verdiğine göre, bugünkü mülakattan da hayırlı bir netice çıkacağı gayet tabiidir.»

Ali komiser kont de Martel Suriye'ye döner dönmöz Hatay işle meşgul olarak Milletler cemiyetinin kararını ve Hatayın yeni rejimini anlatan bir beyanname neşreder.

Asiler Madrid cephesinde tazyiklerini arttırdılar

Fastan yeniden on binden fazla asker naklettiler

Madrid 27 (A.A.) — Franco kuvvetleri Jarama mıntakasinda tazyiklerini arttırmışlardır. Bu kuvvetler bilâ fasıla hükûmetçilerin mevzilerini bombardman etmişler ve milislerin tahassun ettikleri mevzileri araştırmışlardır. Francocuların tayyareleri bir çok istikşafat hareketleri yapmışlardır. Bu mıntakada düşmana şiddetli bir hareket icra edileceği tahmin edilmektedir.

Madrid 27 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Düşmanın Guadalajara eyaletinin şimalinde bir kaç gündenberi müşahade olunan hareketi dün de devam etmiştir. Siguenza civarında hükûmetçilerin tayyareleri düşmanın efradı yüklü kamyonlardan mürekkep bir kafilesini dağıtmış ve tahrir etmiştir.

Hükûmetin tebliği

Madrid 27 (A.A.) — Resmi tebliğ: Merkez cephesinde iş'are değer hiç bir şey yoktur. Yalnız mutad olan tüfek ateşi ve havan topu mermileri teati edilmiştir.

Biskaya cephesinde sekizinci Asturias fırkası, düşmanın bir kıtasına

tuzak kurmuş ve 200 den fazla telef verdirmiştir. Kıtataımızın kumanda heyeti tarafından tesbit edilmiş olan yeni müdafaa hattı üzerinde tensikî işine devam edilmektedir.

Santander cephesinde Villante Espinosa mıntakasinda düşman kuvvetlerini dağıttık.

Almeria cephesinde Velez de Benaudella yakınında muvaffakiyetli iki hareket yaptık. Düşmanın iki topu ile bir tankını tahrir ettik ve birisi mülâzim olmak üzere bir çok esir aldık.

Fastan asker naklediliyor

Cebelüttarik 27 (A.A.) — Eduardo Bato ismindeki asi top çekeri son günler zarfında lejyoner ve gönüllü olmak üzere Algesiras'a on binden fazla Faslı nakletmiştir.

Bu kıtalar gemiden çıkar çıkmaz trenle Malaga ve Cadix'e sevk edilmişlerdir.

Bilbao 27 (A.A.) — Franco kuvvetleri Bilbao - Santander yolu boyunca ilerlemektedir. Çok mühim sınıf bir merkez ve aynı zamanda demiryollarının iltisak noktası olan Valmaseda halen bilfiil çember içine alınmıştır.

Bir İspanyol vapuru batırıldı

Mürettebatından 4 kişi boğuldu, 44 kişi kurtarıldı

Alicante 27 (A.A.) — Hüviyeti meçhul bir denizaltı gemisi dün sabah Alicante'nin 8 mil şimali şarkısında Cabo Palos ismindeki İspanyol yük gemisini torpillemiştir. Cabo Palos Valencia ehalisine erzak götürmek üzere Alicante'den hareket etmişti.

Geminin mürettebatından dört kişi boğularak ölmüş, 44 kişi de balıkçı gemileri tarafından kurtarılaraq Alicante'ye götürülmüştür.

Bir İspanyol milyoneri İtalyaya gidiyor

Cebelüttarik 27 (A.A.) — Reuter ajansı muhabirinden: Frankistlerin harekâtına malen yardım etmiş olduğu söylenen İspanyol milyoneri Yuan March'ın yakında Cebelüttarika geleceği söylenmektedir. Mumaiyleh İtalyaya gitmek üzere Rex adındaki İtalyan vapuruna binecektir. B. March'ın B. Mussolini nezdinde hususî bir vazife ifasına memur olduğu söylenmektedir.

Çocukla birlikte süt içen yılan!

Çocuk kafasına vurduğu halde ses çıkarmamış!

Belgrad 27 — Yugoslavyada Bosna Hersek kazasında bir köyde Savina Koiç namında bir köylünün karısı üç yaşındaki oğlunu, işine mani olmasın diye başından savmak için eline bir çanak sütle bir parça ekmek vererek bahçeye göndermiştir.

Bir kaç dakika sonra kadın oğlunu bahçede sütünü elindeki kaşıkla ve bir yılanla beraber içerken görmüştür. Çocuk yılanın başına kaşığıla vurduğu halde yılan çocuğa bir şey yapmamıştır. Kadın çığlıklar koparak komşuları ayağa kaldırmış ve nihayet yılan çocuktan uzaklaştırılarak öldürülmüştür.

Ankara ekspresi gece sekizde geldi

Şiddetli yağmurlar yüzünden hattın bozulması üzerine bir müddet beklemek mecburiyetinde kalan Ankara - İstanbul ekspresi dün akşam saat yirmide Haydarpaşaya gelebilmiştir. İstanbuldan Ankaraya giden ekspres te altı saat rötay yapmıştır. Hattın bozulan kısmı tamamen tamir edildiğinden seferler intizama girmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Ayasofya müzesi

Mütareke günlerinde, Ayasofyaya cenebi bayrağı çekmişler; camiyi kılıfı tahvil edecekler, dedikleri zaman bütün kalblerde acı bir isyan ile karışık derin bir nefret hissi uyanmıştı. Çünkü İstanbuldaki düşmanların bu hareketleri türkün ezilen izzeti nefsinin göze çarpar bir timsali halinde maddiyet kesbedecekti.

Fakat Türk istiklâl ve hâkimiyetini dâhi bir önderin idaresi altında, ırâdesi ve kanı ile temin ettikten sonra, Avrupalı mutaassıpların akıl ve hayaline sığmayacak bir büyüklük ve bir hür düşünme kabiliyeti ile Ayasofyayı müze haline çevirmeyi düşündü ve çevirdi. Fakat bunu kendi yaptı ve istiyerek yaptı.

Geçenlerde gazetelerde bir haber okudum. Ayasofyanın dört çar kulesi varmış. Bunları yıkmamışlar, duvar içine alarak gözden saklamayı tercih etmişler. Şimdi bina müze olunca, tamamen eski haline konularak bedii ve tarihi kıymeti bir kat daha arttırılmak için çar kulelerinin meydana çıkarılmasına karar verilmiş.

Bu havadisi okurken türkün âlîcane hareketlere meftun büyük ruhunun son bir tecellisi karşısında bulunduğumuzu teslim etmemek elden gelir mi?

Türkler İstanbulu aldıkları zaman hiç bir taassup eseri göstermediler. İstanbul bugün eski Bizansın bir çok nefis heykel ve âbidelerinden mahrum bulunuyorsa bunun sebebini türklar gelmeden evvel yapılan tahribatta ve zamanın insafsızlığında aramalıdır.

Bizim için de dikkat edilecek bir nokta var. Türkler İstanbulu fethetdikleri zaman buraya kılıç hakkı olarak girmiş galip bir millet idiler. Kim-seden korkuları yoktu. Aynı zamanda, Fatih devrinden sonra, İstanbulda çok büyük din âlimleri de yetişti. Fakat, ne o dünyaya meydan okuyan cenâverlerde, ne o heybetli ülemada taassuptan eser yoktu. Bundan dolayıydı ki Bizans yadigarı olan eserler, meselâ Ayasofya bütün İsa dinine ait resimleri ve salipleri, çar kuleleriyle aynen muhafaza edildi.

Fakat bu memlekete de dar düşünce, kötü taassup, koyu cehalet girdi. Osmanlı imparatorluğu ancak böyle inhitat devresine düştükten sonradır ki kendisini taassubun pençesine bırakarak akıl ve mantıktan, hür düşünüşten ve netice itibarıyla terakki ve tealliden uzak tuttu. Taassup, cehalet ve tedenni ile bir arada gidiyor. Terakki, kuvvet, medeniyet, büyüklük ve yükseklik ancak hür tefekkür ile vicdan hürriyeti ile ikiz yaşıyor.

İşte Türkün bugünkü âlîcanepliği, bugünkü geniş ve derin görüşü yaptığı inkılâp ile taassubu kırmamasının, maddî ve manevî yeni bir kuvvet bulmasının semeresidir.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Sürp Agop
Arsanın ifrazı
işine henüz
başlanmadı

Bir gazete, belediyeye geçen Sürp Agop mezarlığı arsası hakkında belediye fen heyeti tarafından bir ifraz haritası yapıldığını ve burada bahçeler içinde sayfiye şeklinde zarif binalar yapılacağını, arsaların satılacağını yazıyordu.

Bizim aldığımız malûmata göre belediye ile tapu idaresi mühendisleri mahkemece verilen karara ve bu karar esas tutularak belediye ve Ermeni patrikhanesi vekilleri arasında yapılan sulhe göre belediyeye ve karşı tarafa kalacak bina ve arazinin ifrazını yeni bitirmişlerdir. Bu, arazinin haritasını yapmaktan ibaret alelade bir ifrazdır. Şehircilik mütehassısı B. Proste bundan evvel şehrimizde bulunduğumuz zaman şehrin muhtelif semtleriyle beraber, Sürp Agop mezarlık sahasını da tedkik etmiş, bazı notlar almıştı. Fakat mütehassıs, şimdi daha ziyade İstanbul tarafının imarı, bilhassa şehrin büyük münakalatı ile İstanbulla Beyoğlu arasındaki irtibatı temin edecek caddelerin açılması ve tanzimi işle meşgul olduğundan henüz Sürp Agop sahası ile yakından meşgul olmamıştır.

Esasen mütehassıs, mahdud bir sahaya inhisar eden yalnız bu sahayı değil, Sürp Agopla beraber Yedek subay okulunun arkasına tesadüf eden bostanların ve Dolmabahçe gazhanesi ne kadar uzanan büyük sahanın bir küll olarak tanzimi ve bunun ayrı bir imar plânına tâbi olması fikrindedir.

Peynir, yağ
Hâlde nasıl muamele
göreceği tedkik ediliyor

Belediyenin hâlde gelecek sene yapacağı yeni iki pavyona çabuk bozulmağa müsteid olan peynir, yağ gibi maddelerle yumurtanın kabulüne karar verilmişti. Belediye İktisad müdürlüğü bu maddelerin toptan satışının nasıl idare edileceğine dair şimdiden tedkiklerde bulunmağa başlamıştır. Bu hususta Ticaret odası, ofis ve diğer alâkadar makamlar ile de temas edilecektir. Hâlin yeni pavyonu, yalnız İstanbulda istihlak edilen maddelerin değil, aynı zamanda İstanbul tarihile yapılacak ihracatın da tanziminde âmil olacaktır.

Meyva bolluğu

Gelecek haftadan itibaren
kavun gelmesi bekleniyor

Meyva bolluğu devam ediyor. Bilhassa erik, kayısı, vişne ve armut pek boldur. Erik yedi buçuk kuruşa kadar satılıyor. Kayısı 20 - 25, zerdali 7,5 - 10 kuruşadır. Manavlarda iri seçme kayısılar 30 - 40 kuruş arasında satılıyor. Vişne 15 - 20 kuruşadır.

Akçe armudu 20 - 25, Mustabey 15 kuruşa satılmaktadır. Son günlerde bir mikdar da karpuz gelmiştir. Gelecek haftadan itibaren kavun gelmesi bekleniyor.

İhracat için
tenzilâtli tarifeÜç taraflı tarife, ağustos
kadar tasdik edilecek

Eşya sevk ve ihracında müşterek bir tenzilâtli tarifenin tatbiki için Türk - Yunan - Bulgar şimendifer idareleri arasında geçen hafta Kuleli-burgazda imzalanmış olan itilâfname-nin tatbiki alâkadar üç hükümet tarafından tasdik edilmesi lâzımdır. Tasdik muamelelerinin üç hükümet tarafından icrası için bir müddet gecikceği tahmin edilmektedir.

Bununla beraber meyva ihracatının başlayacağı ağustosun bidayetlerine kadar tarife mutlak surette tasdik edilmiş olacaktır. Tarifenin bir an evvel tanzim edilmesinden gaye de budur.

Yüzde 35 den seksene kadar geniş bir tenzilât esası üzerine tanzim edilen yeni tarifeyi ihracatçılar merakla beklemektedirler.

Meyva ihracatçılarındaki mallarını tren yolu sevk için hazırlıklar göze çarpmaktadır.

Kara yolunun tercihi karşısında cenebi vapur acenteleri navlunlarını ucuzlatmağa mecbur kalacaklardır. Bilhassa ihraç mevsiminin hararetlenmeğe başlayacağı sonbahar bidayetlerinde bunun tesiri bârız bir şekilde görülecektir.

Kızılay haftası

Dün Fatih merkezinde
merasim yapıldı

Dünden itibaren Kızılay haftası başlamıştır. Bu münasebetle dün Kızılay, Fatih ilçesinde merasim yapılmıştır.

Sabah saat onda Fatih kaza merkezinde bütün Kızılaylılar toplanmışlardır. Törende hükümet, parti, Kızılay ve sair hayır kurumları erkânı ve güzide bir halk kütlesi bulunuyordu.

İtfaiye bandosunun çaldığı istiklâl marşlı merasime başlamıştır. Bunu müteakip Kızılay Fatih şubesinden Rüştü Diktürk bir nutuk söylemiş ve alkışlanmıştır.

Kızılay Fatih kazası mensupları her sene olduğu gibi bu sene de temmuzun üçüncü günü saat on beşte kaza merkezinden hareket ederek alayla Taksim Cumhuriyet meydanına gidecek ve âbideye çelenk koyacaktır.

Mezbahada tamiratta çalışan
amele düşerek öldü

44 yaşında Raça adında bir Bulgar amele dün mezbahadaki tamiratta çalışırken 15 metre yükseklikte bir yerdan ayağı kayarak düşmüştür.

Beyni parçalanan Raça derhal ölmüştür.

İki kömür amelesi arasında
kavga

Kuruçeşmede kömür amelesinden Haçik ile Muhiddin dün kavgaya tutuşmuşlardır. Muhiddin Haçığı başından ağır surette yaralamıştır.

Haçik hastaneye kaldırılmış, Muhiddin yakalanmıştır.

Belediye binası
Satılacak arsalar
ile binalar tespit
ediliyor

Belediyenin elinde bulunan arsalarla bazı emlakın satılacağı ve bunlardan temin edilecek para ile yeni bir belediye binası yapılacağı yazılmıştı.

Belediye emlak müdürlüğü bu arsaların tapudaki kıymetleriyle arsa ve emlak bakımından kıymetlerini tayin etmeğe başlamıştır. Bunlardan alınacak neticeye göre satılacak emlak ve arsalar için bir cedvel yapılacaktır. Bu cedvel şehir meclisinin teşrinisani içtimasında katli şeklini aldıktan sonra işe başlanacaktır. Belediye, elindeki bu emlak ve arsaların mühim bir yekün temin edeceğini umuyor. Yeni binanın inşasına ancak bundan sonra başlanacaktır.

Belediye muhasebe usulü

Son günlerde belediye hesap muamelâtını tedkik ve mürakabe eden Diwanımuhasabat mürakipleri, belediyenin muhasebe usulünün devletçe kabul edilen muhasebe usullerine uymadığını görmüşler ve teftiş ve mürakabe bakımından bunda mahzur bulmuşlardır.

Dahiliye Vekâletinden gelen bir emre göre belediye ve Maliye Vekâletinin kullandığı muhasebe usulünü tatbik edecektir. Bu usulün tatbikine sene başından itibaren başlanacaktır.

Plâjlara rağbet

Dün Floryada müdhiş
kalabalık vardı

Dün pazar ve havanın da sıcak olması yüzünden halk kırlara dökülmüştü. Boğaz, Adalar, Anadolu hattı boyu çok kalabalıktı. Fakat en ziyade rağbet Floryaya idi. Florya plâjı dün insan alamıyacak halde idi. Trenler 37 bin kişi nakletmişlerdir.

Boğazın yukarı taraflarında yeni gazinolar açılmıştır. Dün bunlar da dopdolu idi. Vapur ve tren seferlerinin artırılması yüzünden halk gidip gelmekte daha kolaylık görüyor.

Dün termometre 28 dereceye kadar çıkmıştı. Akşam sıcaklık 24 derece idi.

Yeni apartımanlar
Maçka tarafında yeni
binalar yapılıyor

Yakın zamanlara kadar İstanbul ci-hetinde apartıman kiralari yüksekti. Buna sebep bu semtte apartımanların az olması idi. Son seneler zarfında Fatih, Beyazid, Aksaray taraflarında birçok apartımanlar yapıldığından kiralari düşmeğe başlamıştır.

Bugünkü halde en yüksek kira Tak-sim ve Ayazpaşa semtindedir. Maçka ve Nisantaşına da rağbet fazladır. Buralarda konforlu apartımanlara müracaatlar çoktur. Maçka tramvayının Maçka mezarlığına kadar işlemesi ve seferlerin artırılması üzerine Maçka palastan ilerde yeni apartıman yapılmaktadır.

Bir çırpıda

Zavallı üstadı..

Gazeteler yazdı. Bir muhakeme sırasında iki taraftan biri ötekine:

— Üstad.. demiş.

Üstad sözünü işiden karşıki taraf hemen:

— Bize hakarat ediyor.. bizi istihfat ediyor. Bizle alay ediyor.. diye mukabele etmiş..

Bir zamannlar en kalantor, en kodaman ilim adamlarına, edebiyat adamlarına söylenen bu üstad sözü bugün bir küfür telâkki ediliyor.

Ve bu telâkki de doğrudur. Üstad kelimesini o kadar suiistimal ettik ki bugün birinin ağzından bu sözü işitmek pek çoklarına, bir nevi hakaret gibi geliyor. Heni nerede ise:

— Üstad denildiği zaman:

— Sözüntü geri al.. üstad senin babandır. diye mukabelede bulunacaklar..

Düşünüyorum da şu üstad kelimesini ne derecelerde bol kullandığımız hatırıma geldikçe güleceğim geliyor. Boyacıda görürsünüz. Adamcağız ayağını uzatır ve emreder:

— Şunu adam akıllı parlat üstad..

der.

Bahçpazarında bir ses işitirsiniz:

— Üstad.. kaç bu palamutlar..

Tramvayda kalabalık arasında duyarsınız:

— Üstad.. kes bir Sirkecl..

Sağa bak üstad, sola bak üstad, arkana bak üstad, önüne bak üstad..

İşte bunun içindir ki üstad sözü şimdi bir çoklarını kızdırıyor.

Bu üstad kelimesi neye benziyor bilir misiniz?.. Gençliği gayet iyi, gayet zengin, ve büyük adamlarla geçirmiş kadınların düşe düşe nihayet Galata sokaklarına kadar inmesine.. vaktile «Üstad» kelimesi ne için ve kimler için kullanıldı?

Şimdi dilenciye para verirken:

— Al şunu üstad.. diyoruz.

Zavallı «Üstad»..

H. F.

Çekirgeler hakkında
tedkikler

Balıkesir 26 — Berlin hayvanat bahçesi çekirge ve haşerat şubesi müdürü profesör Ravey buraya gelmiştir.

Profesör asistanları ile beraber Türkiye'deki çekirgeler üstünde tedkikat yapmaktadır.

Profesör Ravey şimdiye kadar 200,000 cins çekirge üstünde tedkikatla bulunmuştur.

Gaziantep'te abide parkı
yapılıyor

Gaziantep (Akşam) — Müdafada şehid düşen altı bin kahramanın aziz ruhlarını ihya maksadile kurulan şehidler âbidesi etrafında güzel bir park vücade getirilmeğe başlanmıştır.

Park Yansenin plânına göre hazırlanmıştır. Alleen mesiresine kadar anfi-teatr şeklinde uzatılacaktır.

Kars süt fabrikası tekrar
çalışmağa başladı

Kars 26 — İki senedenberi işleniyen kuru süt fabrikası tekrar çalışmağa başlamıştır.

Köpekler bir genci
parçaladılar

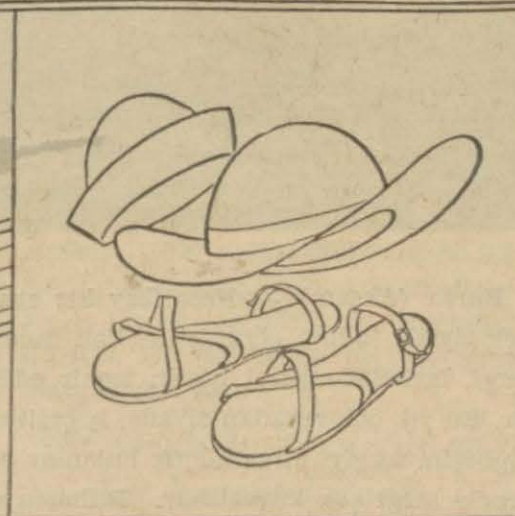
Kars 26 — Meredis köyünde İdris isminde bir genç gece evine dönerken bir sürü köpeğin hücumuna uğramıştır.

Köpekler zavallı İdrisin her tarafını parçalamışlardır. İdris ölmüştür.

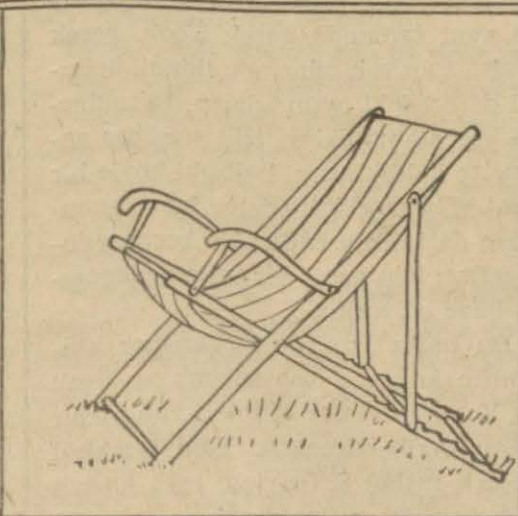
Bay Amcaya göre...

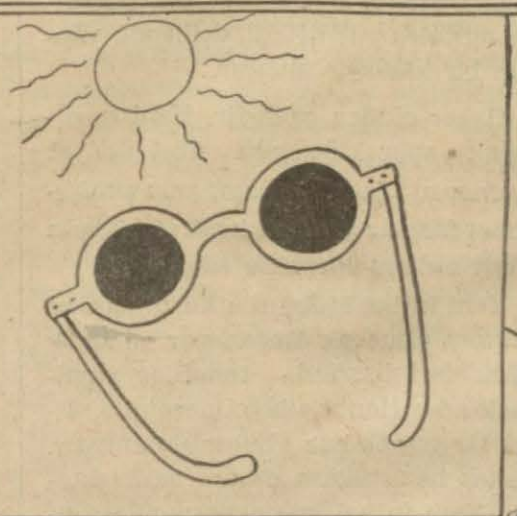
— Çarşıdan geliyorum, ayakta duracak halim yok bay Amca..

... Çocuklara birer yazlık şapka ile yazlık pabuç...

... Bahçeye şezlong...

... Kendime de bir plâj gözlüğü aldım!. Malûm a yaz hazırlığı!..

B. A. — O halde bir kaç tûp de tifo aşısı almalıydım!..

Iktisadî ve malî hafta

Fransanın malî vaziyeti - İstanbul borsasındaki muameleler

Fransa hazinesinin müzmin sıkıntısı nihayet kabinenin başını yedi. Blum çekildi onun yerine Chautemps geçti. Kabinе buhranının böyle kolaylıkla halledilivermesi yalnız Fransızları değil cenebileri de hayrete düşürmüştür. Çünkü sosyalistlerin, kendi reislerinin başladığı içtimai islahatı yarıda bırakarak çekilmesini hoş görmeyecekleri ve binaenaleyh yeni kabineye müşkülât çıkaracakları tahmin olunuyordu. Halbuki herşey sü-kûnetle cereyan etti ve bizzat Blum yeni kabineye müzaheret etmeği vadeyletti. Şüphesiz ki bunu, olgun bir demokraside disiplin hissinin galibesi diye kabul etmek icab eder.

Ancak Fransada malî müşkülât halledilmiş değildir. Eski bir maliyecî olup bundan bir kaç ay evvel Vaşington sefaretine tayin edilen B. Bonnet Maliye nazırlığına getirilmiştir. Fakat karşılaşacağı meseleler pek çetindir. Bunu şimdiye kadar mahrem tutulan ve fakat her nasılsa Pariste çıkan Agence économique et financière gazetesinin eline geçip neşredilen bir mektuptan anlıyoruz. Bu mektup Frank stabilizasyonu sermayesini idareye memur edilen B. Rist, Baudoin gibi iki büyük mütehasşis maliyecinin 14 Haziran 1937 tarihinde maliye nazırına verdikleri müşterek istifanameden ibarettir. Bu zevat, birkaç ay evvel bazı acil tedbirler teklif ettiklerini fakat nazarı itibara alınmadığını, şimdi ise artık bu tedbirlerin alınmasında çok geç kaldığı için bir fayda hasıl olamayacağını söylemekte ve vazifelerinden affolunmalarını rica etmektedirler.

Bu mektup malî mahafil üzerinde derin bir tesir hasıl etmiştir. Gerçi hafta zarfında Paris borsasında Fransız rantları vasatı ikiser puvan kadar yükselmişler ise de bunun malî vaziyetle alakası yoktur. Bu sırf teknik bir sebepten ileri gelmektedir: Şimdiye kadar Fransız rantlarına o kadar hücum edildi, o derece açıktan satışlar yapıldı ki bir aksülâmel bekleniyordu; nitekim de pozisyonları kapatmak zarureti karşısında bu aksülâmel vukubuldu.

Bu ayın 18 inde Felemenk hükûmeti, geçen Eylül ayından beri altın üzerine koyduğu ambargoyu kaldırarak, bazı şerait tahtında memleket haricine altın ihracının serbestisini ilân etti. Felemenk hükûmeti, hem maliyesinin düzelmesi hem de ihraç bankasında altın stokunun geçen Eylülden beri iki misline çıkması neticesinde liberalizme doğru ilk adımı atmış oluyor. Maamafih Florin, İngiliz lirası gibi, elân monnaie dirigée olmaktan çıkmamıştır.

Haziranın 22 sinde Londrada Osmanlı bankasının senelik umumî içtimai akdolunmuş ve içtimaa banka nezdinde hükûmet komiseri İhsan Rifat Kural da iştirak eylemiştir. Heyeti umumiyyede reis Sir Herbert A. Lawrence 1936 senesi zarfında Türkiye'nin zirai, ticarî ve sınaî sahalarda elde ettiği parlak neticeleri erkama istinaden tebarüz etmiş ve bu sayede bankanın Suriye ve Balkan memleketlerindeki şube ve filiallerinin de kârları dahil olduğu halde ceman 108,149 İngiliz lirası kâr temin ettiğini söylemiştir.

Heyeti umumiye, Meclisi idarenin teklifi veçhile, hisse başına 3 şilin temettü tevziini kabul etmiştir. Bu tevziat 68 numaralı kupon mukabilinde ve 28 Haziran tarihinden (Yani bugünden) itibaren yapılacaktır.

İstanbul borsasında vaziyet
İstanbul menkul kıymetler ve kampiyo borsası sönük bir hafta geçirdi. Muamelât asgarî hadde inmiş gibi idi. Herkes yeni Fransız kabinесinin Frank hakkında alacağı tedbirlere intizaren yüzde yedi buçuk faizli Türk borcu tahvilleri üzerine muamele yapmaktan çekinir görünüyordu. Bu sebepten dolayı bu kâğıdlar geçen haftaki fiyatlarından yine yirmişer otuzar kuruş kaybettiler. Cu-

martesi akşamı kapanış fiyatları şunlardı:

Birinci seri 18,30 Lira.
İkinci seri 17,50 Lira.
Üçüncü seri 17,40 Lira.

Anadolu grubu nisbeten canlıdır. Fakat yapılan işler Erzurum ve Ergani kâğıdları ile mübadele muamelâtına inhisar etmektedir. Bu kâğıdların da son fiyatları şunlardır:

Hisse senedi 24,15 Lira.
Tahviller 40,30 Lira.
Müessil senedler 43,85 Lira.
Haydarpaşa tehvili 44,25 Lira.

Haydarpaşa müessili 47,50 Lira. Dahilî istikraz kâğıdlarımız geçen haftaki fiyatlarını muhafaza ediyorlar Ergani 95; Sivas - Erzurum da 96,75 kuruştur.

Merkez bankası da geçen haftaki gibi 86,50 Liradadır.

Aslan çimento bu hafta zarfında 15 kuruş kadar bir teraffu göstererek 13,25 lirada kaldı.

Diğer endüstriyel kâğıdlarda kayda değer değişiklikler yoktur. Mukadde-ma hükûmetçe satın alınan İstanbul rihtim şirketinin adi ve prioriteli hisse senedleri üzerine 50 şer Franklık bir sermaye tevzii yapılacağı haber alınmıştır. 20,50 lira nominal fiatte olan bu hisselerin tevziattan sonra kıymeti 18 lira olacaktır.

Borsa harici muamelât

Türk altını yine iki kuruş geriliyerek 10,47 lirada kaldı. Mısır Kredi Fonsiye tahvillerinde de yarımşar lira sukut vardır:

1903 tertibi 98,50 Lira,
1911 tertibi 88,50 Liradır.

B. Hitlerin mühim bir nutku

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Müteakiben Almanyanın herkesle iyi münasebet idame eylemeye ve herkesle sulh içinde yaşamaya azmetmiş olduğunu katî bir lisanla beyan eylemiş ve ezümle demiştir ki:

— Fakat bir takım beynelmîlî vaid ve teminatın ciddiyeti hususunda bi-hakkın şüphe etmekteyiz.
B. Hitler Deutschland ve Leipzig'e yapılan taarruzlara işaret ettikten sonra demiştir ki:

«— Kontrol e iştirak eden bütün devletlerin müşterek bir nümayişini istedik, tâki Valâns makamâtı bir devlete karşı değil, fakat bütün devletlere karşı geldiklerini anlasınlar. O kadar mutedil olan bu teklifi bile kabul ettirmek mümkün olmadı. Fakat biz Almanlar bundan Almanyanın mukadderatını bu gibi müessese veya anlaşmalarla terk etmek gibi bir gaflet gösterdiğimiz takdirde neler olabileceği neticesini istizmaç edebiliriz.

Londra şuna kanaat getirmelidir: Bu sefer yaptığımız tecrübe bize asla

Izmirde yeni bir spor klübü kurulacakmış

Izmir (Akşam) — Son günlerde İzmirde mühim bir spor dedikodusu başgöstermiştir. İzmirin Üçok ve Doğanspor asalarının birleşerek Türkiye'nin en kuvvetli futbol takımını teşkil için yeni bir spor klübü kuracakları söyleniyor. Bu klübe kimlerin alınacağı meselesi her sporunun üzerinde mütalea yürüttüğü, dedikodu yaptığı bir hâdise olmuştur.

Haber cidden cazibedir. Yeni kurulacak spor klübünün dört ihtiyat oyuncusu olacak, takım, yarı profesyonel maçlar yapacaktır. Teşebbüsün ciddi olduğu kuvvetle söyleniyor.

Yeni futbol klübünün kurulması ve takıma alınacak Doğanspor ve Üçok güzideleri üzerinde temaslara yapılmaktadır. Henüz vilâyet nezdinde resmî bir teşebbüste bulunulmamıştır. Fakat hazırlıklara devam edilmektedir. Yeni futbol takımını oyuncularının da şunlar olacağı söyleniyor:

Cemil, Said, Nurullah, Adil, Namık,

Hatay hakkındaki kararlar

(Baş tarafı birinci sahifede)

müstakbel rejimi üzerinde Cemiyeti Akvam meclisinde ittihaz edilmiş olan mukarreratın ruh ve metinlerine hiç bir veçhile halel iras edilmeksizin tatbik mevklîne konulacağını bilhassa tebarüz ettirmek isterim. Bu hususta, kararların ilk tatbikatına nezaret edecek olan Fransa ile aramızda en küçük bir ihtilâf müşahade edilmemiştir.

İşte memleketimiz efkârı umumiyesini yakından alâkadar eden bu millî davamız hakkında size tatmin edici bir intiba.

Suriye ile münasebetimiz

Suriye ile münasebetimizde komşu milletin refahile, tam istiklâl kavuşması ile yakından alâkadar olduğumuzu bilirsiniz. Bizim Suriyeye karşı hislerimiz ancak samimî bir dostluğun ve büyük bir sempatinin ifadesidir, diyebilirim. Bu hakikati yirmi seneden beri tanıdığım ve yüksek meziyetlerini bildiğim eski arkadaşım Cemil Mürdüm beye, olduğu gibi anlattım ve Başvekilim de sözlerimi teyid buyurdular.

Suriye millet ve hükûmetinden de Türkiyeye karşı en derin bir muhabbet hissi hâkim bulunduğunu, Suriye Başvekili bize ifade etti. Her iki tarafta mevcut hisler ve arzulara göre Türkiye - Suriye münasebatının âtisini iyi görmemek için bir sebep mevcut değildir.

Suriye Başvekilinin memleketine bizim bu samimî dostluk duygularımızı götürüp bildireceğinden şüphe etmiyorum.»

unutamayacağımız bir ders oldu. Bundan böyle bu gibi ahvalde milletimizin istiklâlini, hürriyetini ve şerefini bizzat kendimiz koruyacağız ve emniyetimizi bizzat kendi kuvvetlerimizle temin eyleyeceğiz. Çok şükür bugün kendi kendimizi himaye edecek derecede kuvvetli bulunuyoruz. Bu hadiselerden çıkardığımız bu neitce daima meri kalacaktır ve ne parlâmentoda söylenen nutuklar ne de devlet adamlarının hitabeleri bizi bu fikrimizden döndüremez.

Bundan böyle hiç bir kimse kolektif anlaşmalara karşı suiniyet beslediğimizi iddia edilemez. Eğer 12 Haziran tarihli kolektif anlaşma iyi neticeler verebilseydi bu yolda daha ileri gitmenin faydalı olup olmayacağı düşünülebilirdi. Mademki kolektif anlaşmaların bu en ufağı bile, kolektif işlerin yürümediğini göstermiştir, biz bunu bir ihtar olarak telâkki ediyoruz. Tâki günün birinde çok daha vahim bir meselede aynı şekilde inkisarı hayale uğramıyalım.»

Bu yıl üzüm, incir mahsulü vaziyeti iyi görünüyor

Pamuk ekilişi bu yıl geçen yıldan yüzde 25 fazladır, hasılâtın yüksek olacağı umuluyor

Izmir (Akşam) — Bu seneki üzüm, incir, pamuk ve palamut mahsulleri rekolteleri hakkında alâkadarlarca malûmat toplanmıştır.

936 senesinde hava vaziyeti gayri tabii geçmiş olmakla beraber üzüm rekoltesi yüksek olmuştur. En iyi kalite sayılan 10 ve 11 numaralı üzümler ise çok azdı.

937 yılı rekoltesi, bir sene evvelki gayri tabii hava vaziyeti neticesi olarak az olacaktır. Bunun bir sebebi de fazla yağmurlardan bağlarda görülen Mildiyo ve Külleme hastalıkları yüzünden bağ çubuklarının kuvvetsiz kalmasıdır. 937 ilkbaharında üzüm doğuşu az görünmüştür.

Martta Manisa havalisine yağın kırağı, mevcut ve yeni doğan salkımlardan yüzde 15 ini mahvetmişti. Zamanla devam eden doğuş neticesinde bu zarar, yüzde ona inmiştir.

Mayıs ayının ilk 15 gününde arasıra düşen yağmurlar, Mildiyo hastalığı yapmak istidadı göstermişse de vaktinde götüş atılan bağların zarardan kurtarmışlardır. Haziran ayında yağış olmadığı gibi bağlar için (Sam, fazla sıcak, fırtına gibi) hava gayritabii haller olmamıştır. Bu itibarla gerek çekirdeksiz, gerek razaki üzümlerin ve diğer sofralık üzümlerin bugünkü vaziyetleri iyi görülmüyor. Havalara kurak gittiğinden kır bağlarda taneler irileşmeyecek ve kalitesi de düşük üzüm yetişecektir.

Kuraktan, taban ve kuvvetli genç bağlar müteessir olmaz. Böyle üzümler az bile olsa salkımlar büyümektedir. Sergi vaktine kadar bir ârıza olmadığı takdirde bu bağlar, yüksek kalitede üzüm verecektir.

Bu sene kış ve ilkbahar mevsimlerinde amele gündelikleri yüksekti. Tütün mahsulünün beklenen mîkdarı bulmaması yüzünden gündelikler düşmüştür. Şimdi 60 - 70 kuruştan amele bulunmaktadır. Hava, son günlerde tabii devam ettiğinden bağlarda

fazla ot ve kaymak çapası yapmak külfeti baş göstermemştir.

Bağlara sık sık götüş ve kükürt atmak zarureti de olmamıştır. Bu suretle bağcılar, masrafta mümin ta-sarruflar temin etmişlerdir.

Izmir, Tarih üzüm kurumu, bu sene hususî vagonlarla ve vapurlarda ki soğuk hava depolarile dış piyasalara yaş üzüm sevk ve ihracına başlayacaktır. Taze üzüm satışı, kuru üzüm satışına nazaran memleket için daha faydalı olacaktır. Çünkü üzüm kurutulurken potas ve saire gibi masraflar, yapılması olacaktır.

İncir mahsulü ne halde?

İncir: Doğuş fazla ve erken olmuştur. İlk zamanlarda incir bahçeleri için dizi halinde satılan erkek incir bulmak zor olmuştur. Bu sonradan fazla mîkdarada yetişen erkek incirler, bahçelerde bol şekilde asılmıştır. Denizden gelen inbat rüzgârları ve poyraz, vadi ve ovada olan incir ağaçlarına ayrı ayrı faydalıdır. Ağustosun 15 inden Eylülün 15 ine kadar bir ay incir muntakasında yağmur yağmaması lazımdır. Aksi takdirde incir mahsulü, zarar görür. Bu seneki incir rekoltesi, iyi vaziyette görünüyor.

Palamut vaziyeti

Pamuk: Bu yıl ekiliş, yüzde 25 fazladır. Ekim zamanında havalara kurak gittiğinden çıkışta intizamsızlık olmuştur.

Çıkan pamuk nebatlarının vaziyeti iyidir. Vadilerdeki rütubetli tarlalar, şimdiki kurak havayı severler. Mahsulün tutkun olacağı ve geçen yıla nazaran fazla hasılât elde edileceği ümit ediliyor.

Pamuk vaziyeti

Palamut: Rekolt e şimdiden tahmin edilemez. Meyvalar, ancak temmuzun haftasında görünecektir. Manisa ve Aydın vilâyetlerindeki palamutların çiçek vaziyeti iyidir.

Bursa Necati bey kız enstitüsünde bir sergi açıldı

Bursa (Akşam) — Necatibey kız enstitüsünde açılan yıllık elişleri sergisi pek ziyade rağbet görmüştür. Vali muavini B. Edip Kutay tarafından açılan sergi, fevkalâde güzel işlerin teşhir edildiği muhtelif salonlardan mürekkeptir. Bu yıl, çok eşyadan ziyade, iş çeşitlerini gösteren eserlerin teşhiri gözetildiği için, sergiyi biraz küçük bulanlar olmakla beraber, manevi bakımdan bu seneki sergi çok kuvvetlidir. Bilhassa çiçekçilik ile tezyini resim işlerindeki muvaffakiyet dikkati çekmektedir. Yukarıki klişemiz, sergiyi tertib eden enstitü muallimlerini ve serginin güzel bir köşesini gösteriyor.

SİYASİ İCMAL:

İngiliz - Alman münasebatı

Leipzig Alman kruvazörünün uğradığı taarruza karşı Valensia önünde İngiliz, Alman, Fransız ve İtalyan donanmalarının müşterek nümayiş yapması için Almanya müracaatta bulunmuştur. Bu teklifin İngiltere ve Fransa tarafından reddedilmesi üzerine Almanya ile İtalya kontrol işlerinden çekilmişlerdir. Bu hal gayet karışık bir vaziyet ihdas etmiştir.

İngiltere ile Fransa evvelce kontrolü Alman ve İtalyan donanmalarına bırakılan Katalonya ve Valensia sahillerinin nezareti İngiliz ve Fransız bahri kuvvetleri tarafından deruhte edilmesini kararlaştırmışlardır. Bunun için ademi müdahale komitesinin ve buna tabi kontrol komisyonunun ittifakla karar vermesi icabediyor.

Halbuki Almanya ile İtalya mevcut kontrol usulünün müessir ve kâfi bulunmadığı kanaatinde bulunduklarından lüzumsuz ve faydasız, hattâ bir derece zararlı saydıkları bir usulün devamına taraftar bulunmamaktadırlar.

Diğer taraftan Leipzig hâdisesi münasebetle İngiliz matbuatında Almanya'ya karşı şiddetli neşriyat yapılmış İngiltere ile Almanya arasında

ahiren ciddi olarak salâha yüz tutan münasebatı dahi müteessir etmişti. Bunu tamir için İngilterenin yeni başvekilî Neville Chamberlain Almanyanın ve davasının lehinde parlamentoda beyanatta bulunmuştur.

İngiliz başvekilî ademi müdahale sisteminin hiç te memnuniyeti mucip neticeler vermediğini ve haricîten İspanyaya silâh ve gönüllü girmekte devam ettiğini itiraf etmiş, lâkin bu sistemin İspanya harbinin Avrupa devletleri harbi şeklini almasına mani olduğunu ve vaziyet vahim ve ciddi olmakla beraber ümitsiz bulunmadığını da kaydetmiştir.

Mumailiyh Leipzig kruvazörünün taarruza uğradığı şüphe götürmeyen bir hakikat olduğu gibi Almanyanın kendi harb gemilerini tehlikeye maruz bırakmamakta da haklı olduğunu ve şimdi mesele kontrol sistemindeki açıklığı kapatma ve ecnebi muharipleri geri almakta bulunduğunu söyledikten sonra vaziyetin vehametini arttıracak neşriyat yapılmamasını, bütün mesul politika adamlarından ehemmiyetle rica etmiştir. Almanyanın hissiyatını okşayan ve koruyan bu sözler vaziyetin ıslahına yardım edecektir. Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Yanar dağlardan istifade

İtalyanlar, Yanardağdan istifade etmek yolunu araştırıyorlar. Yanardağdan elektrik istihsal edecekler. Bu suretle orta İtalyanın bütün trenleri elektrikli olacak ve İtalyanlar İngiliz kömörü kullanmaktan kurtulacaklardır. Eski Etrüsklere aid, Voltera şehri civarındaki bir Yanardağdan sızan buhar birkaç senedenberi muhafaza ediliyor, bu buhar taksit olunup asid borasik istihsal ediliyordu. Dağın sahibi Prens Ginori - Konti son zaman-

Viyanada bir yasak

Bizde arabayı ya at çeker ya eşek, Viyanada ise arabalara köpek koşarlar; bunlar tabii insan veya ağır yük taşıyan arabalar değildir; meyva ve sebze arabalarıyla, çocuk arabalarına köpek koşulur.

Belçika, Hollandada da küçük arabaları köpekler çeker. Bir zamanlar, pek çok memleketlerde arabalara köpek koşulurdu. Son zamanlarda köpek koşulu arabalar azalmaktaydı, ancak kutubta Eskimolar bundan vazgeçemiyorlar...

Viyanada belediyesi de halkın küçük arabalara köpek koşmaktan vazgeçemediklerini görmüş ve köpekli arabaların seyrü sefare engel olduğunu anlamış, arabaya köpek koşmağı yasak etmiştir.

Bir katil 12 yıl hapse mahkûm oldu

Kadın yüzünden arkadaşını öldürmüştü

Sivas 26 (Akşam) — Sivasla bağlı Tatlıcak köyünde kadın yüzünden bir cinayet işlendiğini bildirmiştim. Bu cinayet failinin muhakemesi görülmüştür. Vaka şudur:

Tatlıcak köyünde Hüseyin ve Yunus adında iki arkadaş vardır. Bunlar daima beraber gezerler. Hüseyin, kardeşinin karısı Fadik'i sevmektedir. Fakat kadın kendisine yüz vermiyor. Hüseyin dardını arkadaşına anlatıyor. Yunus bir gün Fadik'i tenha bir yerde görürken Hüseyin'in kendisine aşkından bahsediyor ve onun bu aşkına mukabele etmesini tavsiye ediyor. Bundan sonra Fadik Hüseyinle düşüp kalkmaya başlıyor.

Bir müddet sonra Yunus ta kadına göz koyuyor. Bu yüzden Hüseyinle araları açılıyor ve nihayet Hüseyin Yunusu kama ile öldürüyor.

Sivas ağır ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Hüseyin 12 yıl ağır hapse mahkûm edilmiştir.

Uyku hastalığı

1906 senesinde Cenubi Afrikada Johannesburg şehrinde ikamet etmekte olan Anna Svanepal birdenbire uyuymuştu.

Bütün gün, bütün hafta bütün sene uyudu. İngiliz tahtı dört kral değiştirdi, o uyudu. Büyük harb müddetince uyanmadı, uyudu. Tayyareler tekâmül etti, Atlantikler açıldı; radyo dünyanın dört bir köşesine yayıldı, o gene uyudu... Yeni devletler kurulup, yeni milletler doğdu imparatorluklar tarihe karıştı, o hep uyudu...

Nihayet uyandı, otuz bir sene sonra gözlerini açtı. Amma genç uyanmış, ihtiyar uyanmıştı. Kırk sekiz yaşlarında bir kadın olmakla beraber akılla daha çocuktur. Bacaklar ip ince kalmıştır.

Bulgaristanda af

4000 mahkûmun serbes bırakılmasına başlandı

Sofya 27 (Akşam) — Velihtin doğması münasebetle Bulgaristanda affa tabi tutulan 4000 mahkûmun serbes bırakılmasına başlanmıştır. Şimdiye kadar Sofya hapishanesinden 500 ve bütün memleket hapishanelerinden de 3000 mahkûm serbest bırakılmıştır. 50 idam mahkûmunun ölüm cezaları ise on beş seneye indirilmiştir. Sürgün edilenler de doğdukları yerlere dönmüşlerdir. Gıyaben mahkûm edilenler de affedilmişlerdir.

Bu suretle halen Bulgaristanda 22 hapishanede mevcut olduğu bildirilen 10,000 mahkûmun adedi bir hayli azalmıştır. Adliye nezaretinin aldığı bir karara göre, ay başından itibaren Bulgaristanda 10 yeni mahkeme açılacaktır.

Bir çocuk duvardan düştü, bir bacağı kırıldı

Fatihte 4 yaşında Sevim adında bir kız çocuğu oynamak için üstüne çıktığı duvardan aşağı düşmüş, bir bacağı kırılmıştır.

Trabzon - İran transit yolu

Açılış resmi çok parlak oldu, seferler devam ediyor

Trabzon (Akşam) — Telgrafla bildirilmiş İran - Trabzon transit yolu parlak törenle açılmıştır. Erzurum demiryolları işletme müdürü Tefîğin açma söylevinden sonra belediye âzasından Mahmud Muhammed de şehir namına bir nutuk söyledi. Bunlardan sonra sayın üçüncü umumî müfettişimiz Tahsin Uzer, transit hareketinin arkasından gelecek olan iktisadî kalkınma, ümran ve refah işlerinin kendileri için de nasıl ideal bir iş olduğunu çok güzel bir surette tebarüz ettiren ve çok alkışlanan nutkunu söyledi.

Bay Tahsin Uzer töreni müteakib baş müşavir Nizameddin Atakerle beraber otomobillerine binerek Erzuruma hareket etti. Sayın müfettişimiz birçok zevat tarafından Maçkaya vilâyet hududuna kadar uğurlandı.

İskele meydanında tören bittikten sonra bayraklarla donanmış olan sinema karşısında işletme dairesi önünde hazırlanan otomobil ve kamyonlar halkın alkışları arasında birer birer hareket ettiler.

İrandan hareket eden iki otobüs şehrimize geldi.

Trabzon İran konsolosu intibalarını anlatıyor

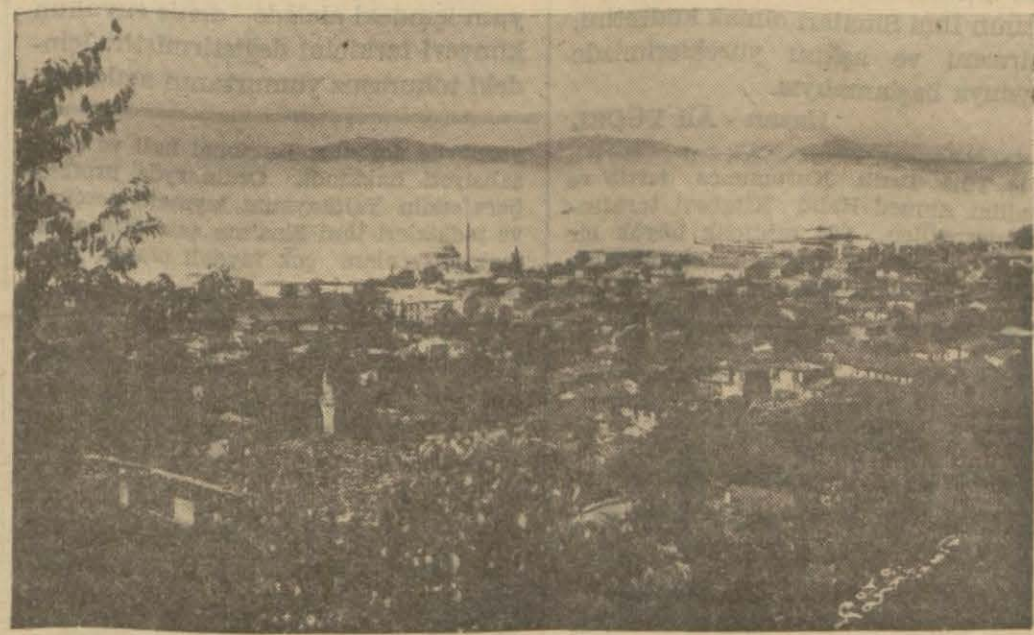
Kardeş İran hükümetinin Trabzon konsolosluğuna tayin edilen B. Muhsin Vafi şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır. Konsolosla görüştüm. Bana dedi ki:

«Trabzon - İran otomobil servisinin açılması Türk - İran dostluk rabitaları ile iyi komşuluk ve kardeşliğin feyizli bir eseridir. Her sahada çözülmüş surette birbirine bağlı iki komşu ve kardeş memleketi unutmayalım ki bu iktisad yolunda da beklenen semereyi elde ederek ticaretlerini inkişaf ettireceklerdir.»

Bu yol üzerinde seferler devam ediyor.

Izmit bugün kurtuluş bayramını kutlayacak

Şehir baştan başa donandı büyük hazırlıklar yapıldı

Bugün on yedinci kurtuluş yılını kutlayacak olan İzmitin umumî görünüşü

Izmit 27 (Akşam) — Yarın İzmitin kurtuluşunun on yedinci yıldönümüdür. İzmitliler kurtuluş bayramlarını coşkunlukla kutlamak için büyük hazırlıklar yapmışlardır. C. H. Partisinin ve Halkımızın tertip ettiği porogram pek zengindir.

Izmit bugünden çiçek gibi süslenmiştir. Şehrin medhâfinesinde büyük bir tak yapılmıştır. Kahraman ordumuz 17 sene evvelki gibi şehre girecektir. Şehir halkı, civardan gelen köylüler, askerlerimizi istikbal edeceklerdir.

Burada büyük caddeyi takiben Atatürk anıtına gidilecek, anıta çelenkler konduktan sonra şanlı Türk bayrağı direğe çekilecektir. Bir subay kurtuluş vaziyetini anlatacak ve bunu şehir namına İzmitlilerin minnet ve şükranlarını bildiren bir söylev takip edecektir.

Bundan sonra kahraman askerlerimizin, köylülerimizin, sporcuların, mekteplerin, cemiyetlerin ve halkın

DENİZ GARI

Mütehassıs profesör Taut ne diyor?

Meşhur bir mimar Taksim meydanını nasıl görüyor?

Güzel Sanatlar Akademisi mütehassısı Prof. Bruno Taut

Bugünkü Türk mimarisi ne haldeydi?.. Mimarlığımızın istikbalı nedir?.. İstanbul'da mimarî bakımdan en güzel eserler hangileridir?

Sonra son zamanlarda Galatada yapılacak yeni yolcu salonu (Deniz garı) için bir çok kıymetli mimarlar-

ımız müsabakaya girdikleri ve birincilik derecelerini aldıkları halde projeleri Liman idaresince kabul edilmedi. Yeni yolcu salonunun bu müsabakada jüri heyetine dahil olan profesör Debe yaptırılmasına karar verilmesi mimarlarımız arasında büyük akisler yapmıştır.

İşte bütün bu meseleler hakkında Güzel sanatlar akademisine mimarî mütehassıs olarak getirilen meşhur profesör Bruno Taut ile görüşmek istedim. Profesör Bruno Taut'un beynelmîl bir şöhreti vardır. Gazeteleri günlerce meşgul eden Kolonyadaki merdivenlerine, döşemelerine, her tarafına kadar cam olan meşhur «Cam evi» kendisi yapmıştır. Aynı zamanda yolcu salonu müsabakasında da jüri heyetinde bulunmuştur.

Profesörü akademideki atölyesinde ziyaret ettim. Sordum:

— Mimarlarımız Galatada yapılacak yeni deniz salonu müsabakasında

birincilik aldıkları halde projelerinin kabul edilmemesinden müteessir olmuşlardır. Acaba bugünkü Türk mimarisi bir tereddü devresi mi geçiriyor?

— Bugünkü modern Türk mimarisinin gayet iyi bir istikbal olduğunu görüyorum. Şüphe yok ki bugün memleketimizde kuvvetli Türk mimarları var. Fakat sizin için modern mimarî çok yenidir. Halbuki Amerikada, Almanyada, Fransada, İngilterede bu modern mimarî eskidenberi yerleşmiştir. Oralandaki genç mimarların gözleri önünde pek çok modern mimarî nümuneleri vardır. Halbuki sizin mimarlarımız için vaziyet böyle değildir. Onlar için nümune azdır. Hattâ yok gibidir. Binaenaleyh bugünkü modern mimariniz olgunlaşmak devresinden ziyade başlangıç halindedir. Fakat yolcu salonu meselesinde Türk mimarlarının kuvvet maneviyelerinin kırılmasına lüzum yoktur. Meselâ müsabakaya gelen eserler arasında güzel olanlara rasgeldim.

— Siz bu müsabakada en fazla hangi eseri beğendiniz?

— Ben müsabakaya gelen eserler arasında en fazla mimar Seyfi Arkanın eserini beğendim. Müsabakaya giren Budapeşteli mimarın eserini de iyi buldum.

— Müsabakaya giren mimarlar birincilik aldıkları halde yolcu salonunun inşası size teklif olmuştur, siz kabul etmemişsiniz. Bunun sebebi nedir?

— Evet... Bana böyle bir teklif yapıldı. Fakat sıhhatimin müsaadesizliğinden reddettim. Sonra ben bu işle prensip itibarıyla meşgul olamazdım. Çünkü gar müsabakasında jüriye dahil idim. Hattâ bana deniz garının inşasına müşavir mimar sıfatıyla yardım etmem de teklif olundu. Aynı düşüncelerle bunu da reddettim.

— Siz jüriye dahil mimarlar, Türk mimarlarının projelerini beğendiğiniz halde bu iş için ecnebi bir mimara havale edildi? Siz bir çok Avrupa şehirlerinde bu gibi jüri heyetlerinde bulunmuşsunuz. Bu Avrupa jürileri nasıl çalışırlar?

— Almanyada jüri faaliyetleri kanunla tesbit edilmiştir. Sonra bu gibi Avrupa jürilerinde mimarların miktarı daha fazladır. Binaenaleyh reyleri de daha çoktur. Galata yolcu salonu jürisinde takriben 22 azaya mukabil beş mimar vardı. Halbuki Avrupada iyi tertib edilen jürilerin azası sekiz ise bunun mutlak beş mimardır. Deniz garı jürisinde mimarlar bu kadar az olduğu için fikirleri ekseriyet kazanmamıştır.

— Ankarada ve İstanbulda mimarî noktalı nazarından hangi eserleri beğendiniz?

— Şahsiyat karıştırmamak için isim zikretmeyeceğim. Fakat Ankarada, İstanbulda Türk mimarlarının ve ecnebi profesörlerinin bir çok güzel eserleri olduğunu gördüm.

— Meselâ Taksim meydanını nasıl buldunuz? Burada bir çok yeni binalar yapıldı?.. Bir çok tenkidlere uğrayan bu meydanı meşhur bir mimar gözüyle nasıl buldunuz?

— Burada iyi binalar yok değil. Fakat meydana bir birlik yok. Bir bina uzun, öteki kısa. Bu daha ziyade bir şehirelilik işidir.

— Meydanda teker teker binalar nasıl?

— Teker teker binalara bakıyorum. Bazıları fena değil. Fakat ekserisinde soğuk bir kübizm hâkim.

— Klâsik eserler arasında İstanbulda en fazla hangilerini beğendiniz? Bağdad göskünü, Çinli köşkü, tabii Süleymaniye'yi.

— Modern mimarimiz ile klâsik mimarimiz arasında kuvvet cihetinden büyük bir fark var değil mi?

— Tabii... Arada 400 senelik bir kuvvet farkı var. Meselâ bugün Süleymaniye ayarında, kuvvetli, modern bir eseriniz yok. Fakat bir gün modern mimariniz, klâsik mimarinize şüphe yok ki yetişecektir.

PAZARTESİ KONUŞMALARI:

İBNİ SİNA

21 haziran pazartesi günü ölümünün dokuz yüzüncü yılını İstanbul Üniversitesi'nin konferans salonunda kutladığımız İbni Sina, beşer tarihinin en yüksek bilgi ve zekâ şahıkalardan biridir. İlk ve orta çağda yetiştirmiş, hayat ve hakikati her cepheleriyle kavramaya savaştan üniversite dehşetlerinin arasında onun da büyük adı hürmetle anılmaktadır. En hayret verici nümunesini Aristoda bulduğumuz bu çok cepheli insanlar; riyaziyat, tabiiyat, felekiyat, fizik, musikî, tıp, edebiyat ve metafiziğin en kararlilik noktalarına kadar bıkmadan, yorulmadan tecessüslerini sevk etmişlerdir.

İbni Sina, ilim ve felsefe yolunda Aristodaki meziyetlere, sanat ve edebiyat bakımından da Eflâtundaki kıymetlere sahipti. Aristo, fizik ilminin temellerini attıysa İbni Sina jeolojinin ilk umdelerini koydu. Eflâtun, fedon ve ziyafette edebî kudretini felsefî düşüncelerine nasıl sanatlı bir çerçeve yaptıysa İbni Sina da Hay'ibni Yakzan'ında felsefî kanaatlerini yüksek bir edebiyat eseri halinde bize yadigar bıraktı. Ruh hakkındaki kasidesi ve diğer şiirleri bunu teyid eden delillerdir. (1)

İbni Sina yalnız bu cihetlerden değil, zekâsının çok erken gelişmesi itibarıyla da fevkalâde bir yaratılıştı. Hayatını, en yakın tilmizi Ebu - Ubeyd Cüzeanlı kaleminden ve kendi dilinden okurken bu fevkalâdeliklere raslıyoruz. Daha sekiz on yaşında iken ilim başlangıçlarını bitirmiş, Fıkıh dersine devam ve muallimile sual ve cevaba muktedir olacak şekilde münakaşalara iştirak edecek hale gelmişti. Sonra hocalarını aceze ve hayrete düşürmek şartıyla mantık, tabiiyat, tıp, ve ilâhiyat tahsil etti. On sekiz yaşına geldiği zaman bu ilimlerin hepsinde okumak ihtiyacını duymıyacak, artık kendi düşüncelerini, şahsî buluşlarını söyleyecek kemale yükselmisti.

Frenklerin précoce dedikleri bu erken inkişaf etmiş dehanın sahibi İbni Sina, anlayışının kudret ve süratine güvenip bir dakika tembel kalmadı. Yetişkin çağlarında ve şöhretinin bütün ilim muhitlerinde yayıldığını gördükten sonra hayatını ve muvaffakiyeti sebeplerini izah ederken, bilhassa çocukluk ve gençliğinde nasıl delice çalıştığını ve çılgınca okuyup yazdığını bize anlatıyor. Onun bu sözlerini nakletmeden geçemeyeceğiz:

«O kadar sıkı çalışıyordum ki, bu bir buçuk yıl esnasında tam olarak hiç bir gece uyumadım. Gündüzleri ilimden başka hiç bir şeyle meşgul olmadım. Önemde yığılı olan kitaplar ve kâğıtlardan gözlerimi ayırmıyordum. Bütün meseleleri tahlil etmek için onları bir kıyas şekline koyar, önümdeki kâğıtlara yazar, netice verip vermediğini, netice verdikleri takdirde neticenin ne gibi şartlara tâbi bulunduğunu birer birer gözden

geçirir ve bu suretle meselenin hakikatine ererdim.

«Herhangi bir meselenin tedkikinde tertib etmiş olduğum kıyasın hadi evsatını bulamıyacak olursam camie gider ve namaz kılarak herşeyi icad ve ibda etmiş olan Tanrıya niyaz eder ve bu suretle müşkülümü hallederdim. Evime döndüğüm vakit geceleri kandili önüme koyar ve okuyup yazmaya başlardım. Uykuyu bastırarak veya vücuduma bir zâaf arız olacak olursa uykuyu kaçırmak ve zâafımı gidermek için bir kadeh şarap içer ve gene okumaya devam ederdim. Bu sırada hafif bir uykuya kapılacak olursam tedkik etmekte olduğum meseleyi bırakmaz, onları çok defa bu hafif uykulama arasında hallederdim. Bu suretle çalışarak bütün ilimleri öğrendim.»

Bu satırları okurken onu genç yaşında, oradan buradan çözülmüş, dağınık sarığını; yanaklarını seyrek ve yumuşak tüylerle örten sakalını; önüne yığılmış kitapları birer birer çekip beyindeki müşkülü halletmek için yaptığı ruh cehdinin yüzüne ve alınına vuran buruşukluklarını, baş ucundaki kandilin doğan güneşin ışıklarıyla solan şulesini, uykusuz geçen gecelerin yorduğu kızarmış gözlerindeki zeki mahmurluğu, şimdi beraberinde imiş gibi, hayranlıkla, hürmetle ve heyecanla görüyorum.

Dehâ, büyük zekâların devam, sabır ve çalışma ile vardıkları yaratma kudretidir. Dehâlar, bize en uzak devirlerde bile doğmuş ve yaşamış olsalar, hâle tesirleri bakımından sönmeyen yıldızlar gibi, ölmeyen bir mazi olarak bugünümüzde yaşarlar. İbni Sina, Şark ve Garp fikir âleminde altı yüz yıl hüküm sürdükten sonra ilim için maziye intikal etmiş sayılabilir. Durmadan terakki eden beşer bilgisi onun bıraktığı yerden çok ötelere gitmiş, onun bıraktığı şeylere çok yenilerini ilâve etmiştir. Bu bakımdan mazi sayılan İbni Sina'nın hal olan ve ölmeyen tarafı, ilmi bulduğu yerden alıp daha uzaklara götürmesi ve buna muvaffak olmak için çocukluğundan son hayat anına kadar gece, gündüz çalışmasıdır.

İbni Sina'nın hayatı, eserleri ve keşifleri hakkında konferans kürsüsünde söz söyleyen hatipleri dinlerken, salonu dolduran ve ilim yolunun başlangıçlarında bulunan gençlerden gözlerimi alamıyordum. Onların zeki ve iradeli bakışlarında ben İbni Sina'nın ilmini değil, ilim için sarfettiği fevkalâde cehdin iştiyakını aradım. Dünyün İbni Sinalarile iftihar edebilmek için yarının İbni Sinaları olmak kudretini, ihtirasını ve aşkını yüreklerimizde duymıya başlamalıyız.

Hasan - Âli YÜCEL

[1] Türk Tarih Kurumunca tertib ve muallim Ahmed Halid Kitabevi tarafından nesredilen, 900 sahifelik büyük bir cild, İbni Sina'yı muhtelif cephelerden tedkik eden ilim adamlarımızın değerli

Babasız zürriyet yetiştirmek kabil oluyormuş!

Amerikada bir dişi tavşan babasız bir yavru doğurdu!

Amerika müttehid hükümetlerinden Massachusetts dahilindeki Cambridge'den bildirildiğine göre bu şehirde bulunan Harvard üniversitesinde cansız baba vasıtasıyla zürriyet yetiştirmek için çoktan beri yapılan tecrübeler nihayet muvaffak olmuştur. Bir dişi ada tavşanının rahminde hücrei beyziye kimyevi mevadın tatbiki ile inkişaf ettirilmiş ve tavşan nihayet çiğleşmediği halde yavru doğurmuştur.

Bu suretle memeli mahlûkatın ilk defa babasız olarak zürriyet yetiştirmesine imkân bulunduğu tahakkuk etmiş oluyor. Harvard üniversitesinde böyle tecrübeler on senedenberi yapılmıyordu. Fakat bunların müsbet bir netice vereceği ne Amerikada ne de Avrupada hiç ümid edilmiyordu.

Hattâ dişi tavşanın babasız ve çiğleşmeksizin yavru doğurduğu haberi Avrupaya geldiği zaman sıcakların tesiriyle dimağlardan birinin hezeyanı olarak karşılanmıştı. Fakat şimdi bunun hakikat olduğu anlaşılmıştır. Bu münasebetle canlı mahlûkattan süflî hayvanatta babasız zürriyet yetiştirmek ender birşey olmadığı bir çok mütehassıslar tarafından ileri sürülüyor. Bunların dediklerine göre meselâ Hind çöp çekirgesi denilen haşeratin hepsi dişidir. Bunların yumurtalarında yalnız dişi çekirge yetiştirmektedir. Aralarında hiç bir erkek çekirge yoktur. Binaenaleyh bu cins mahlûkat babasız olarak zürriyet yetiştirmekte ve neslinin mevcudiyetini idare etmektedir.

Yine arilame yumurtlayan oğulu yani kraliçesi istediği kadar erkek yahud dişi arı yetiştirmektedir. İsteddiği gibi kısır yahud tohumlu bir yumurta yapar. Babasız zürriyet yetiştirmek sırrını ilk keşfeden ve bunu suni olarak da tatbik eden âlim Amerikalı Jacques Loeb'dir.

Nobel mükâfatını da alarak ilmi kudretini bütün dünyaya tanıtmış bulunan bu profesör deniz kirpisi denilen mahlûkun yumurtaları üzerinde tecrübeler yapmıştır.

Alelâde ahvalde deniz kirpileri erkekli ve dişilidir. Kısır yani tohumusuz olan yumurtaları yavru çıkarmaz ve mahvolup gider.

Bir gün profesör, Loeb's bir Akvaryum içindeki alelâde deniz suyunun kimyevi tervikimini değiştirmiştir. İçindeki tohumusuz yumurtanın açıldığını

zayırlarla doludur. Tercüme hal ve edebî şahsiyeti hakkında Ordinaryus profesör Şerafeddin Yalıtkeyanın kıymetli tercüme ve tedkikleri İbni Sina'nın şairliğini anlamak isteyenlere çok faydalı olacak yazılardır.

ve içinden cam gibi şeffaf bir kese içinde yavrular çıkardığını hayretle müşahade etmiştir. Kesenin zarfını yırttıktan sonra yavrular cin gibi akvaryum içinde dolaşmağa başlamışlardır. Profesör bu yumurtayı erkek-siz yaşayan bir deniz kirpisinden almıştı. Böyle olduğu halde yumurtası içinde bulunduğu suyun değişmesinden neşet eden bir tahrik ve tenbîh ile yavru çıkarmıştır. Yani kimyevi bir tenbîh çiğleşmek ameliyesinin yerini tutmuş ve hücrei beyziyeleri inkişaf ettirmiştir. Kelebek yumurtaları için sert bir fırça darbesi kurbağaların için de ince bir iğnenin batırılması inkişafına kâfi gelmektedir.

Yabancı bir dişi hayvanın yavrusunu doğuran anne

Amerikalı profesör Loeb's süflî hayvanatta kimyevi tenbîhler ile erkek-siz zürriyet yetiştirmeye muvaffak olmakla beraber bu tecrübeler sıcak kanlı hayvanlara kâfi gelmiyordu. Bu cinsin en ziyade inkişaf eden nevi ve fasilesi de memeli hayvanlardır.

Bu hududu aşmak için de Amerikadaki Harvard üniversitesinde çok ciddi tecrübeler yapılmıyordu. Bu tecrübelerde dahi tutulan esas deniz kirpilerine tatbik edilen ve fennin tenasül bikri yani forthems genese adını verdiği uslûn memeli hayvanlarda hücrei beyziyeler hariçte değil vücudun içinde bulunduğundan bunun inkişaf ettirilmesi için kendisini koruyacak bir uzviyete muhtaçtır.

Binaenaleyh mezkûr üniversitede yapılan tecrübelerde dişi bir ada tavşanının yumurtaları ameliyat ile ihraç edilip devamlı vecudu hayvanı sıcaklığını muhafaza eden mahfazaya konulmuş ve burada üzerine kimyevi tenbîh mevadî tatbik edilmiştir.

Sonradan bu yumurtalar süratle ikinci bir dişi ada tavşanına aşılanmıştı. Bu ikinci dişi hayvan bir erkek hayvanla çiğleşmediği ve gebe kalmadığı halde ecebî hücrei beyziyeleri korumak ve beslemek kabiliyetini göstermiştir.

Nihayet bunlar büyüterek rüseyim halini almıştır. Bu suretle bir dişi ada tavşanı yabancı bir dişi tavşanın hücrei beyziyelerinden yavru çıkarmıştır. Yani babasız olarak dişi tavşanlar yavru yapmış oluyorlar.

Filvaki bu ameliye şimdilik pratik tatbik mahiyetini haliz bulunmuyor. Maahaza esas itibarile çok mühimdir. Çünkü hayatın bir sırrını meydana çıkarmış oluyor. Tek bir hüreden başkaları bir canlı tohumun inzımamı vaki olmaksızın yavru yetiştirmek mümkün olduğunu ve babasız zürriyet yetiştirileceğini isbat etmiştir. — F.

KADIN KÖŞESİ

Ağır bir tuvalet

Siyah etek üzerine beyaz otomandan tünik.

Göçmenler

Diyaribekir havalisine 263 göçmen gönderildi

Diyaribekir (Akşam) — Bu akşamki trenle Bulgaristandan 72 hane 263 göçmen gelmiş, bunlar Silvan ve Bismil ilçeleri muntakalarına yerleştirilmişler ve esbabı istirahtları temin edilmiştir.

Birinci umumî müfettiş bay Âbidin Özmen, göçmenlerle yakından alakadar oluyor. Göçmenlerin, eskiden gelenler gibi bir an evvel müstahsil vaziyete geçirilmeleri hususunda lâzımgelen tedbirler alınmaktadır.

Göçmenler için kullanışlı ve gayet güzel evler yaptırılacaktır. Sıhhat ve iskân müdürleri göçmenleri yerleştirmek için geceli ve gündüzlü çalışıyorlar.

Göçmenler kendilerine gösterilmekte olan bu büyük alâkadan çok memnun olmuşlardır.

İskân muntakası olan Diyaribekir havalisine daha başka göçmenler de gelecektir. İskân dairesi şimdiden tedbirler almaktadır.

Kardeşini on beş kuruş yüzünden öldüren biri asıldı

Gaziantep (Akşam) — Kardeşini on beş kuruşuna tamaan öldüren Mehmed adındaki canavar, şehrimiz ağır ceza mahkemesince idama mahkûm edilmiştir. Hükûm katiyet kesbettiği cihetle burada infaz olunmuştur.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!..

Tefrika No. 80

3 — Karargâh emrinde çalışanlar haric olmak üzere bütün zabitan bu emrin tebliği anından itibaren vazifeleri başlarından ayrılmıyacaklardır. Karargâh zabıtları ise, tam gece yarısı bütün işlerini ikmal edecek kumandanlıkta ispatı vücut edeceklerdir...

4 — Bölük, tabur ve alay kumandanları tahliyeyle aid müşküllerini erkânı harp reisile temas ederek halletmelidirler...

5 — Bütün kıtaların ve zabitanın tam bir sükûn ve disiplinle şehri terk etmeleri ve herhangi bir gürültüye, hâdiseye meydan vermemeleri kuvvetle ihtar olunur...

Karargâh istihbarat bürosu bu emri beş on dakika içinde, elinde mevcut her türlü vesaiti kullanarak bütün cüzütlara tebliğ ediyor...

Şu dakikaya kadar İbrail halkı, Alman ordusunun sabah şehri terkedeceğinden hâlâ haberdar değildir. Tertibat o kadar gizli tutulmuş ve hazırlık o kadar mahirane idare edilmiştir ki, işin hiç kimsede farkına varmak im-

kânını bulamamıştır. Erkânı harbiye, tahliye planını tam bir muvaffakiyetle başarmış bulunuyor. Herhalde yarın güneş doğarken gözlerini açacak olan İbrail halkı, şimdiye kadar ihtimal hiç hissetmedikleri bir heyecan ve sürpriz oyunu karşısında buluncaklardır. Bakacaklar ki koca şehirde tek bir düşman askeri kalmamış.

Kıtalar, ancak gece yarısından sonra yürüyüşe başlayacaklardır. Onun için bölüklerin şehirden uzaklaşması da üç gündenberi yapılan hazırlık gibi tamamlı gızl ve sessiz kalacaktır. Hattâ Alman askerleri bile şu dakikada, şehri hangi saatte terkedeceklerinden haberdar değillerdir.

İbrail, bu gece de bin bir ışığın, bin bir gölgeli ziyası altında eski, tabii hayatını yaşamağa devam ediyor.

Beklenilmeyen bir ziyaretçi

Saat dokuz buçuk .., Mihaleskuların evi... Hala içerdeki odada dalmış uyuyor... Maryora, pencerenin önündedir... İki saattenberdir gözlerini, Gardinapublika meydanının, bir deniz

gibi uzayan asfalt yollarına dikmiş Faruğu bekliyor... Ne bir gölge, ne bir ses, ne bir haber var. Yeniden birçok dakikalar geçiyor. O alnını ıslak camların üzerine yapıştırmış, küçük, ince parmaklarını çenesinin altına koymuş hâlâ öyle durmaktadır... O sırada gökten süzülüp gelen bir küçük mehtap parçası birdenbire düz siyah saçlarının arasına giriyor... Bu bir yumak, siyah, yumuşak, ipek sac, gümtüsten ipliklerle örülmüş bir oya gibi dantelleşerek, ışıqlaşarak, havsalanın alınıyacağı, tahayyülün icad edemeyeceği bir güzel tablo vücutte getiriyor... Hele bu ışıklar; kızın sakaklarına dökülen saçların, siyah ipek tellerinden kayarak kıvrıla kıvrıla, kırıla kırıla esmer yanaklarına doğru akmağa başladığı mı, muhayyileyi şaşırtan bir güçlelik tesiri altında insan, hilkatın bir küçük kadın başı üzerinde ne harikalar yaratmağa muktedir olduğunu görüyor.

Saat on... O hâlâ pencerenin önündedir. Biran yerinden kıpırdamadan, gözlerini kırpmadan, oturuyor ve bekliyor, bekliyecek!... Bütün gece, hattâ leâp ederse bütün ömrünün devamlı müddetince bekliyecek.

Birdenbire aşağıdan, kapı tarafından gelen hafif bir ses..

Kız hemen yerinden fırlıyor... Sokak kapısı ağır ağır vurulmaktadır... Kim

bu?... Niçin zile basmıyorlar?.. Hemen balkona çıkıyor. Almanca:

— Kim o?... diye bağıyor.

Cevap yok...

Tekrar sesleniyor:

— Kim o?..

Gene cevap vermiyorlar..

Kız heyecanla balkonun parmaklıklarını tutarak, aşağı doğru eğiliyor. Bakıyor ki kapının önünde uzun siyah palto giymiş meçhul bir adam var. Şapkasını tã kulaklarının üzerine kadar geçirmiş. Kafası omuzlarının arasında... Esrarengiz bir hayalet gibi, hiç bir tarafa bakmadan kapının önünde duruyor.

— Kimsiniz siz, ne istiyorsunuz?.. Boğuk, tek bir ses...

— Aç kapıyı, bayancı değil!..

Kız hemen fırlıyor merdivenlerden yıkılır gibi iniyor. Kapının önüne geliyor. Korkudan, heyecandan titremektedir. Kapının zincirini arkasından sürüyor ve tekrar:

— Kimsiniz, ne istiyorsunuz diye bağıyor.

— Sus, haykırma!.

— Söyleyin, kimsiniz diyorum siz?

Karanlığın içinde siyah bir gölge gibi kımıldayan meçhul adam, birdenbire ayağını kapının aralığine sokarak rumence fısıldıyor..

— Şunu aç Mariya!.. Benim... Hâlâ

bulunmağa gitti, demek. Pekî... DöneBirdenbire ince, boğuk bir kadın feryadı duyuyoruz...

— Ağabey!.. Ağabey!..

Kız, kapıyı açıyor ve deli gibi kendini kardeşinin kollarına atıyor... Hiçkırıkla ağlamaktadır...

— Polivas!.. Polivas!.. Ağabeyciğim, canım ağabeyciğim!..

Beş dakika sonra... Yukarda kızın odasındalar. Mariya, kardeşinin dizlerinin ucuna çökmüş, ellerini avuçlarının içine almış, hayret ve heyecanla, dünyada kendisini himaye edecek bu tek candan adamın, pırıl pırıl yanan iri elâ gözlerine bakıyor...

— Ah ağabeyciğim, seni ne kadar göreceğim geldi bilsen!.. Günlerce, aylarca senin için göz yaşı döktüm. Başına bir felâket gelecek diye çıldırıyordum.

— Sus şimdi Mariya, bunların sırası değil!.. Hem yüksek sesle konuşma; halam kalkmasın. Benim burada olduğumu kimse bilmemeli.

— Ne kadar zayıflamışsın, ne kadar bozulmuşsun.

— Bırak şimdi bunları diyorum sana.

Aadam birdenbire üzeri sarı saçlarla örtülü başını sarsarak kaldırıyor... Gözlerinde heyecanlı bir bakış..

(Arkası var)

Karısının kafasını dinamitle havaya uçuran vicdansız bir koca!

Zavallı kadın, kocasının dinamit ile doldurduğu tüfeği ateşleyince, kafası paramparça olarak havaya dağıldı

Karısını bıçakla, tabanca ile öldüren uçurumdan aşağıya atarak vücudunu hurdehaş eden katil bazı kocaların cinayetlerini elbette gazetelerde okumuşsunuzdur.

Valter Rodés isminde bir Amerikalının karısından kurtulmak için tevessül ettiği vahşiyane çarenin şimdiye kadar misli görülmemiş ve işitilmemiştir. Bu canavar adam, karısının kafasını dinamitle uçurmuştur. Dinamiti bir av tüfeği hartucuna doldurmuş, sonra tüfeği karısının eline vererek ateş etmesini emretmiştir. Zavallı kadın, başına gelecek müthiş felâketten bîhaber av tüfeğini eline alarak tetiği çekmiş, içi dinamitle dolu olan fişek patlayarak biçarenin başını paramparça etmiştir.

Cinayetın sebebi aşk

Bu misli görülmemiş cinayetın sebebi aşktır. Zabitanın tahkikatına göre, Valter Rodés namuslu bir adam idi. Senelerdenberi karısı ile sakin idi. Senelerdenberi karısı ile sakin idi. Hayat sürüyordu. İki tane çocukları da olmuştu. Rodés uzun müddet taş ocaklarında çalıştıktan sonra bu işi terketmiş, bazan musikişnashık, bazan aktörlük ederek hayatını kazanmağa başlamıştı.

Fakat bir gün çalıştığı musiki dershanesinde Mabel Skinner namında genç bir dula rasgelmiştir. Genç dul piyano dersi almak için dershaneye devam ediyormuş. Gel zaman git zaman Rodés ile Mabelin ahbaplıkları artmıştır. Yavaş yavaş Mabeli cildirasiya sevmeye başlayan Rodés genç dula evli ve iki çocuk babası olduğunu söyledigine pişiman olmuştur. Bu arada karısını ihmal ettiğinden karı koca arasında kavgalar başlamış, en nihayet Rodés karısını bırakarak otele taşınmıştır. Fakat Mabel Skinner evli bir adamla tesisi münasebet edemeyeceğini ileri sürünce Rodés karısından ayrılacağını söylemiştir. Bunun üzerine Rodés ile Mabel ahbaplığı daha ileriye götürmüşler ve beraberce yaşamağa başlamışlardır. Mabel, aşğını, sık sık sıkıştırıyor ve karısından ne zaman boşanacağını soruyordu. Bu sıralarda Rodésin karısı, kocasının bu yeni münasebetini öğrenmiş, kocasıyla barışmış, kendisini adım adım takibe başlamıştır. Rodés karısıyla barışmakla beraber, metresiyle alakasını bir türlü kesmiyordu.

Rodés, sevmeye başlayan metresi de bu talâk hikâyesinin ne zaman neticeleneceğini mütemadiyen soruyordu.

Rodés karısıyla metresi arasında şarşıp kalmıştı.

İki cami arasında binamaz vaziyette

Rodés bir müddet, metresini yalan söylemek suretile oyaladı. Fakat vaziyet öyle bir raddeye geldi ki, iki kadından birini feda etmek icab ediyordu. Rodés düşündü, taşındı, kalbini yokladı, metresini çılgın bir aşkla sevdiğini anladı. Binaenaleyh zevcesini fedaaya karar verdi. Fakat karısını da boşamak istemiyordu. Bunun için karısından kurtulmak için daha müessir bir çare aradı ve bunu öldürmekte buldu.

Şeytani bir fikir

Fakat Rodés Amerikada Jova eyaletinde yaşamaktadır. Bu eyaletin kanunları, katilleri idamla cezalandırmaktadır. Onun için karısını kimse şüphe etmediği bir şekilde öldürmek lazımdır. Bu mesele zihnini kuralarken bir gün Rodésin gözüne eski çiftesi ilmiş, aklına şeytana bile parmak ısırtacak bir fikir gelmiştir: Fişek hartucunu dinamit ile doldurup karısına ateş ettirmek! Rodés, bu şeytani fikri mülayim bulmuş ve derhal tatbika karar vermiştir. Uzun müddet taş ocaklarında çalıştığı için dinamit ile ünsiyeti vardır. Hartuca evvelâ yarım kahve kaşığı dinamit koymuş. Fakat bu kadar az dinamitin, karısının kafasını havaya uçurmağa kâfi gelmemesi ihtimalini dü-

Solda katil Rodés, ortada metresi Mabel, sağda bedbaht karısı

Yukarıda: Dinamitli kurşun bedbaht kadının kafasını uçuruyor, aşağıda: Katil koca fişegi dinamitle doldururken

şünmüş. Belki bu kadar az dinamit kadının yalnız yüzünü gözünü kör eder. O zaman alil bir kadına bakmak belâsı başına çıkar! Binaenaleyh fişek hartucuna yarım kahve kaşığı dinamit daha ilâve etmiş, sonra avlanmak bahanesiyle karısını yanına alarak ormana gitmiş.

Zavallı kadının başı uçuyor

Karı koca kocaman bir ağacın dibinde kahvaltı ederlerken Rodés bir dala konmuş büyük bir kuş görünce, cinal maksadını yerine getirmek için bu fırsattan istifade etmek istemiş ve dinamit dolu fişegi namluya sürerek:

— Haydi, karıcığım ateş et, nişançılığımı göster, demiş...

Zavallı kadın bunu bir nezaket eseri zannederek, kocasına yaranmak için:

— Şekerim evvelâ sen ateş et, diye mukabele ediyor.

Rodés dinamit dolu hartucu nasıl ateşler? Sen ilk kurşunu atacaksın,

ben atacağım, diye karı koca arasında kavga çıkıyor. O gün bir şey olmadan eve döntüyorlar. Rodés çifteli ambara asmış, başka bir fırsatın çıkmasına itirazla başlamış.

Bir gün Rodés ambara girdiği zaman arkasından karısı da gelmiş. Rodés tüfeği muayene ederken karısı:

— Bu tüfeğin iğnesi işlemiyor, demiş, kocası da şu cevabı vermiş:

— Tetiği kaldır, ateş et. Ama dik kat et yukarıya kaldır, doludur.

Kadın tecrübe makamında tüfeği omuzuna dayıyor. Rodés bu aralık kapıya yaklaşmıştır. Kadının tetiği çekmesiyle o da kapıdan dışarı fırlamıştır. Müthiş bir tarrake işitilmiş, Kapiyı açınca katil, karısını başsız olarak yerde kanlar içinde bulmuştur. Polis yaptığı tahkikat neticesinde şüphelenmiş, Rodésin karısı ile iyi geçinmediğini anlamıştır. Evvelce Rodésin taş ocağında çalıştığını öğrenince bu şüpheler kuvvetlenmiş ve karısını öldürmek için fişek hartucunu dinamitle doldurmuş olduğunu meydana çıkararak bu vicdansız katili tevki etmiştir.

Şimdi Rodés idam edileceği günü heyecan ve helecanla beklemektedir.

Balıkseride ebe mektebi açılacak

Bahkesir 26 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından Bahkesirde bir ebe mektebi kurulmasına karar verilmiştir. Tıp fakültesine bağlı bulunan ebe mektebinin bütün dersleri burada da okutulacaktır.

Şehrimiz doğumevine bağlı bulunacak olan bu ebe mektebi için Sıhhat Vekâleti 5,000 lira tahsisat göndermiştir.

Mektep yakında açılacaktır. Sıhhat Bakanlığının bu kararı Bahkesir halkı tarafından büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmayan ecnebi memleketer: Seneligi 3800, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Retulâhır — 19 — Ruzuhızır 54
S. İsmak Güneş Oğlu İkinci Akşam Yata:
E. 6,25 8,46 4,32 8,33 12,00 2,03
Va. 2,10 4,31 12,17 16,18 19,45 21,48

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk So.
No. 13

“İttihad ve Terakki,, nin son devirlerinde Suikasdılar ve entrikalar

Tefrika No. 134

Yazan: Mustafa Ragıp Es-atlı

**Talât paşa artık yalnız kalmıştı
Vahideddinin Tevfik paşa ile mülâkatı**

Şu halde Cemal paşa ancak bu havalde Çerkeslerle Ermenilere istinad edebilirdi. Halbuki Talât paşa, bu iki unsurun da Osmanlı devletine ve bilhassa «İttihad ve Terakki» idaresine husumeti bulunduğuna kani idi. Binaenaleyh düşmanla birleşerek İstanbula karşı harekete geçen bu kuvvetten Cemal paşa nasıl istifade edebilirdi?

Böyle bir istifade olsa olsa ancak Cemal paşa ile arkadaşlarının şahsen leherinde, fakat devletin aleyhinde olabilirdi. Siyasi hâdiselerin içyüzüne nüfuz etmek hususunda müstesna bir vaziyette olan ve «İttihad ve Terakki» nin siyasi gaye ve endişeleri etrafında en esaslı salâhiyetlerle söz söyleyecek bir vaziyette bulunan Halep valisi Bedri beyin kendisi gibi düşünmemesi imkânı yoktu. O halde Bedri bey, devlet ve «İttihad ve Terakki» için faydalı bir rol oynamasına artık imkân kalmıyan Cemal paşadan nasıl bir fayda umuyor da kendisinin tekrar o havalide gönderilmesini istiyordu?

Enver paşaya bir şey söylemeyecekti çünkü...

Bahusus Talât paşa Cemal paşanın tekrar bu havalide salâhiyet sahibi bir mevkie geçmesinin Araplarca hiç te iyi karşılanmayacağını yakından bilmez değildi.

İşte bu düşüncelerle hareket eden sadrazam, Bedri beyin bu son müracaatını çok şüpheli görmüş, Cemal paşanın İstanbula uzaklaştırılmasına kat'i surette karar vermişti. Hattâ Enver paşanın «Suriye ve Filistin cephesindeki ahvalin yeniden bozulması üzerine» Cemal paşayı tekrar bu tarafa göndermek istemesini de doğru bulmuyordu. Enver paşa, Cemal paşanın Suriyede yapamadığı kendi lehindeki vaziyete İstanbula teşebbüs etmesinin önünü almak düşüncesiyle bu surette hareket etmek istiyordu. Talât paşa, ilk önceleri «Enver paşa ısrar ettiği takdirde» Cemal paşanın tekrar Suriyeye gitmesine ses çıkarmıyacaktı. Fakat şimdi Bedri beyden aldığı bu şifreli telgraf, zihnini alt, üst ettikten «Enver paşa ısrar etse bile» Cemal paşaya yeniden böyle bir memuriyet verilmesine kat'iyyen mâni olacaktı. Maamafih kendisi Cemal paşanın arasının açılmaması ve böyle müşkül bir zamandan ve bu ihtilâftan Enver paşanın istifade etmemesi için Bedri beyin bu şifreli telgrafından Enver paşaya bahsetmemeye karar verdi.

Talât paşa artık yalnız kalmıştı..

Kırk sekiz saat gibi kısa bir zamanda birbirini takip eden bu hâdiseler içinde bunalan Talât paşa, artık işlerin hiç te iyi bir şekilde cereyen etmediğini görüyor, bütün bunlar, bir felâketin, harbin başındanberi erişilmemesi için çalıştıkları meş'um akibetin, yani harpte mağlûbiyetin çatıp geldiğine delildi. Bugünlerde Talât paşa, en yakın arkadaşlarından, ötedenberi kendisinden ayrılmak istemiyen birçok dostlarından bile şüphe etmeye başlamıştı. Memlekette inhi-lâl hareketleri başladıkça, müsterek menfaatler sarsıldıkça birlik ve dostluk bağlarının da gevşemesi kadar tabii birşey yoktu.

«İttihad ve Terakki» lideri, kabine azasından birkaç kişi ile B. Mithat Şükrü (Şimdi saylav), Ziya Gökalp, gibi şahsî menfaat ile değil, bir ideale, bir mefkûreye sahip olarak «İttihad ve Terakki»nin manevî şahsiyetine bağlı olan (Merkezi umumî) azasından birkaç şahsiyet güveniyordu. Sadrazam, bu mahdud zevattan başka, ötedenberi kendi etrafında birleşenlerin artık hususî ve şahsî endişelerle «İttihad ve Terakki»den sıyrılıp başka hedeflere yüzlerini çevirmek çareleri peşinde koştuklarına kani idi. Bu, «İttihad ve Terakki»nin dağılması, henüz daha neticeye vasil olmadan umumî inhi-lâlin baş döndürücü bir süratle çatıp gelmesi demektir.

Talât paşa, İngilizlerin ve Fransızların lehinde halk arasında yapılan ve padişahın behemehal sulhü temin

edeceği hakkındaki propagandaların yalnız lâftan ibaret olmadığını kısa bir zaman sonra gördü. Sadrazama verilen malûmata göre eski Londra sefiri ve esbak sadrazam Tevfik paşanın konağına padişahın sütkardeşi ve hazinei hassa müdürü umumisi Refik bey gitmiş ve eski sadrazamla iki saat kadar görüştüktan sonra saraya dönmüş ve aynı günün akşamı da saraya davet edilen Tevfik paşa uzun müddet padişahın huzurunda kalmıştı.

Tevfik paşa neden saraya çağırılmıştı?

Talât paşa, Tevfik paşanın padişahla bu son temas ve münasebetlerini pek mânidar bulmuş, halk arasında, bilhassa Beyoğlu muhitinde Tevfik paşa ile arkadaşlarının padişah tarafından itilâf devletlerle sulh müzakerelerine başlamak üzere Avrupa'ya gönderilecekleri hakkındaki rivayetlerle alâkadar görmüştü. Acaba hakikaten hangi membadan çıktığı henüz belli olmayan bu propagandalar bir hakikatin ifadesi mi idi? Talât paşa, bunun hakikatini araştırırken başta «İttihad ve Terakki» muhalifleri olmak üzere, halkın büyük bir ekseriyetinin dilinde sulha teşebbüs edildiği rivayetlerinin daha büyük ısrarla tekrar edildiğine dair polis siyasi kısmından raporlar almağa başladı. Hattâ, Tevfik paşanın hünkâr tarafından kabulu buna delil olarak gösteriliyordu.

İstanbulun hemen her mahafilinde aşağı yukarı aynı mealde yapılan bu propagandalar krahısında Talât paşa alıncak tedbir hakkında karar vermede vakit kalmadan, bu propagandalar yeni bir şekil alıyor, daha tehlikeli bir safhaya giriyordu. Artık Talât paşa ile arkadaşları, vukuatın bu menfi ve muzır inkışafı karşısında âciz bir mevkie düşüyorlar, ne yapmak lâzım geldiğini tayinde âciz kalyorlardı. Maamafih Talât paşa, ne doğrudan doğruya padişaha baş vurarak Tevfik paşa ile yaptığı temas ve mülâkatların iç yüzünü öğrenmeğe lüzum görmüş, ne de Tevfik paşanın malûmatına müracaat etmeği faideli bulmuştu.

Talât paşaya göre gerek Vahideddine, gerek eski sadrazama böyle bir maksadla müracaat etmek, kendisinin endişede bulunduğunu göstermek ve hükûmetle «İttihad ve Terakki»nin zaafından padişahın istifade etmesine yol açmak demektir.

Bununla beraber Talât paşa, saray mahafilinde el altından yaptırdığı tahkikata göre Tevfik paşanın padişahın huzurunda kalması, padişahın kendi başına yapacağı teşebbüs ile bir sulh siyaseti takip edilmesi ve Tevfik paşanın Avrupa'ya gönderilmesi gibi bir maksadla alâkadar değildi. Ancak hünkâr, Ahmed Rıza beyin memleketin umumî ahvalinin çok vahim bir safhada bulunduğu ve «İttihad ve Terakki» idaresinin daha uzun müddet iktidar mevkîinde bırakılması doğru bulunmadığı hakkındaki kendi nezdindeki ısrarlı müracaatları üzerine Tevfik paşa gibi siyasi işlerde tecrübesile tanınmış bir zatın fikrini almak istemişti. Vaziyetin ve geçen hâdiselerin içyüzüne vakıf olanlardan birçok kimseler gibi paidşah da biliyordu ki, Tevfik paşa, harbin ilâm üzerine pasaportlarını alıp da Londradan ayrılcığı zaman İngiltere hükûmeti tarafından hususî bir hürmetle teşyi edilmişti. Hattâ o zaman İngiltere Haricîye Nazırı olan Sir Edward Grey Osmanlı sefirini bizzat teşyi etmiş ve Devleti Osmaniye ile İngiltere arasında siyasi münasebetlerin kesilerek harbe girilmesine çok teessüf etmiş, şayed Süveyş kanalı üzerine bir sefer yapılmazsa İngilterenin de Osmanlı hükûmetine tecavüzü askerî harekette bulunmayacağını söylemişti.

Talât paşa sadarat teklifini neden reddetmişti?

İngiliz Haricîye nazırının bu sözlerini o zaman Tevfik paşa İstanbula döner dönmez hükûmet erkânına söylemişti.

(Arkası var)

AKŞAM - SPOR

Fenerbahçe Galatasaray'ı 2-1 yendi Beşiktaşla Güneş 1-1 berabere kaldılar

Saat birden başlayarak Şeref stadi-
na akın eden halk, dört tarafı açık
stadda güneşin altında başlarına ga-
zeteden yapılmış kılıklar geçirerek
bekliyor. İkide birde saate bakıyorlar.
Bütün saatlerin tembelliği tutmuş,
yürümek bilmiyorlar.

Dakikalar nazlı nazlı ilerledikçe
stad doluyor, seyirciler kümeleşiyor.

Nihayet saat dörde beş var. Önce
hakem Nuri Bosut, sonra Galatasaray,
biraz sonra da Fenerbahçe takımları
sahaya çıktılar.

Seyirciler, oyuncuların sahada na-
sıl yer alacaklarını merak ediyorlar.

Takımlar şöyle dizildiler:

Fenerbahçe: Hüsam - Yaşar, Le-
bip - M. Reşad, Aytan, Fikret - Naci,
Niyazi, Ali Rıza, Esad, Orhan.

Galatasaray: Avni - Reşad, Lütfi -
Ekrem, Hüseyin, Suavi - Necdet, Eş-
fak, Salim, Haşim, Bülend.

Galatasaray merkez mühacime Sa-
limi getirmekle hücum hattını daha
atak bir hale sokmak, Fenerbahçe de
Fikret'i sol haf, M. Reşad'ı sağ haf
mevkilerine koyarak Galatasarayın
seri hücumlarına meydan bırakma-
mak istemiş.

İlk devre

Maç başladıktan biraz sonra ilk hü-
cumu Fenerbahçe sağdan yaptı. Naci
topu Avni'nin eline attı.

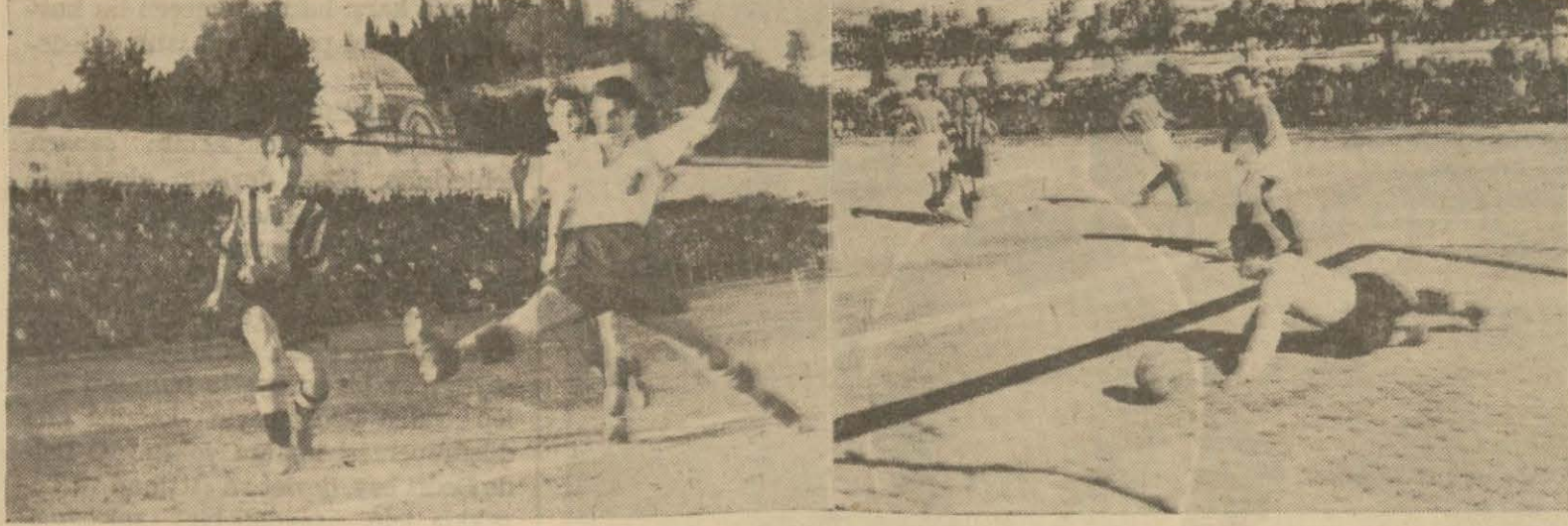
Bir müddet sonra Fener aleyhine
bir korner oldu. Bülend bu korneri
iyi çekemedi. M. Reşad kafa ile kar-
şıladı. Fakat sol muavin yerinde Fe-
ner aleyhine bir favul oldu. Bu favu-
lu Suavi çok güzel ve kaleye çekti.
Hüsameddin ancak korner yaparak
gole mâni oldu. Korner gene fena
çekildi ve top uzaklaştı.

Fener gene sağdan hücum etti, Na-
ci topu bu sefer de avuta attı.

Bundan sonraki hücum sola intikal
etti. Orhan ilerlerken Ekrem kasdı
bir tekme vurdu. Hakem bu oyun-
cuya ihtar bulandı. Favulu Fikret
kale önüne doğru çekti. Topu yaka-
lıyan Niyazi Naciye pas verdi. Naci
sürdü ve şüt çekti. Top kale dışından
fileye çarptı.

Galatasarayın soldan bir hücumu
Fener kalesi önünde çok tehlikeli bir
hal aldı. Müdafaa karıştı. Fakat M.
Reşad tam zamanında kaleciye pas
vererek vaziyeti kurtardı.

Top beş dakika kadar ortalarda

Sağda Galatasaray kalesi önünde, solda Güneş kalesi önünde tehlikeli vaziyetler

ayaktan ayağa doladıktan sonra Fik-
ret Orhana pas verdi. Orhan mükem-
mel ortaladı, fakat Esad gollük va-
ziyeti hendbol yaparak öldürdü.

Hemen arkasından aynı vaziyet te-
kerrür etti, Orhanın kaleye doğru or-
taladığı topu bu sefer Avni tuttu.

Galatasarayın mukabil hücumun-
da bir şütü Yaşar ancak kafa ile kar-
şıladı, fakat korner yaptı. Bu vaziyet
savuşturulduktan sonra Fenerin
tehlikeli bir akınına şahid olduk. Av-
ninin topu tutarken yapılan bir şarj-
la gol oldu. Fakat hakem daha evvel
favul çalmıştı.

Bir müddet sonra Galatasaray için
çok daha tehlikeli bir vaziyet oldu.
Soldan topu sürerek kaleye doğru gi-
den Orhanın üstüne Avni çıktı, Or-
han topu Avninin üstünden aşarak
kaleye doğru gönderdi. Fakat Lütfi
top istikametinde kalede yer almıştı.
Lütfi ve Ali Rıza kafaya çıktılar, Ali
Rıza topu geriye ve Niyazinin önüne
düşürdü. Niyazi bu güzel fırsattan,
istifade edemedi.

Maçlarda her kaçan güzel fırsattan
sonra mukabil taraf ekseriya gol
tehlikesine düşüyor. Galatasaray da
hemen mukabil bir hücum yaptı. Nec-
detin şütünü Hüsameddin ancak di-
rek kenarından kornere atabildi. Ga-
latasaray kornere istifade edemedi.

Biraz sonra Galatasaray aleyhine
bir frikik Aytan güzel çekti, top ka-
le önüne düştü, Esad fırladı, hafif
ve plâşe bir kafa vuruşu yaptı. Top
köşeden girmek üzere iken kontrpiye

vaziyetinde bulunan Avni takdire de-
ğer bir çeviklikle topu tuttu.

Galatasaray hemen mukabil bir
hücumda bulundu. Müsati bir
vaziyette çektiler şüt hafif gitti. Hü-
sameddin tuttu. Biraz sonra devre sa-
sız olarak bitti.

İkinci devre

İlk hücumu Fener soldan yaptı, Ga-
latasaray müdafii Reşad'ı atlatan Esad
Orhana pas verdi. Orhan ortaladı. A-
li Rızanın hafif bir kafa vuruşunu
Avni karşıladı. Fenerbahçenin hafif
bir hâkimiyeti göze çarpıyor ve Ga-
latasaray merkez muavininin bozuk o-
yunu bu hâkimiyeti kolaylaştırıyor.

Dokuzuncu dakikada Galatasaray
aleyhine soldan çekilen bir frikikte
Esad topu yakaladı ve müdafanın
karışık vaziyeti içinde çektiği şüt ile
Fenerin ilk sayısını yaptı.

Fenerbahçe 1 - Galatasaray 0

Fener bu golün hızla bir hücum da-
ha yaptı. Naci Ali Rızaya, o da Esada
pas verdi. Esadın şütünde Avni to-
pu bloke edemedi. Gol olmak üzere i-
ken Lütfi yetişerek kale çizgisi üst-
tünden topu uzaklaştırdı. Bir müddet
ortada oynandıktan sonra Galatasa-
rayın bir hücumunda Fener aleyhine
korner oldu. Korner çok güzel çekil-
di. Fener için büyük bir tehlike belir-
di. Çekilen şüt oyuncularından birine
çarptı, ikinci bir şüt yere düşmüş olan
Hüsameddine dokundu, üçüncü şüt
avutla neticelendi.

Bundan sonra Galatasaraylılarda
asabiyet baş gösterdi. Mühacimler sık
sık yer değiştirdiler. Üst üste favul-
ler yapan Necdet kasdı tekmelerinin
en şunurlusunu Aytanın göğsünde
denedi. Aytan bir kaç dakika yerde
kuvandı. Hâkemin Necdetin bu hare-
ketlerine müsamahası hayret edilecek
şeydir. Galatasaray merkez muavini-
nin bozuk oyununa rağmen Fener-
bahçe fazla bir tehlike olmadıktan
başka Galatasaraylılar yavaş yavaş
ve gittikçe hâkim oynamaya başladılar.
Yirmi dokuzuncu dakikada Fener
kalesi üst üste iki kornerde büyük
tehlikeler atlattı. Artık Fener müda-
faası bocalıyordu. Bilhassa Yaşar e-
pice yorulmuştu. Bununla beraber,
Esadın da müdafaaaya müsbet yardı-
mı ile Galatasaraylılara fazla fırsat
düşmedi ve oyunun sonlarına doğru
Fenerin akınları gene başladı. Maçın
neticesine dört dakika kala solaçık
Orhan, avuta giden bir topu kafa i-
le tuttu, kaleye doğru sürdü, Galata-
saray müdafilerinin lüzumsuz durak-
lamasından istifade ederek iyice dü-
zelttikten sonra güzel bir şüt ile Fene-
rin ikinci golünü yaptı.

Fenerbahçe 2 - Galatasaray 0

Oyunun bitmesine yarım dakika
kala Galatasaray bir hücum yaptı.
Haşimden pas alan Bülend çok güzel
bir şüt ile köşeden sarı kırmızılıların
yegâne sayısını kaydetti.

Fenerbahçe 2 - Galatasaray 1

Biraz sonra maç bu netice ile bitti.
Fenerbahçe Fikret'i muavin hatına
almakla Galatasarayı mağlûp etti.
Galatasaray da Hüseyini merkez mu-
avin oynatmakla maçı kaybetti.

Fenerin galibiyetinde Galatasara-
yın en tehlikeli mühacimlerini felce
uğratan M. Reşad ile muavin hattını
kuvvetlendiren Fikret, hücumu oldu-
ğu kadar müdafaaaya da yardım eden
Esad, hücum hattında kendisinden
beklenilen işi yapan Orhan bilhassa
âmil oldular.

Sadun Galip

Güneş - Beşiktaş maçı

İkinci maç şu şekillerde çıkan ta-
kımlar arasında ve Said Selâhaddin'in
hakemliği altında oynandı.

Güneş: Cihad - Faruk, Reşad - İsmail,
Rıza, İbrahim - Melih, Selâhaddin,
Rasih, Necdet, Rebil.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Enver,
Faruk - Fuat, Suldur, Feyzi - Rıd-
van, Hakkı, Nazım, Şeref, Eşref.

Oyun Güneşin soldan ve Beşiktaş
aleyhine kornerle neticelenen bir hü-
cum ile başladı. İlk yirmi dakika Gü-
neş, yüksek bir Avrupa takımı gibi
yerden, mükemmel paslı, deplasmanlı
rahat ve Beşiktaş'ı hemen hakimiyeti
altına alan bir oyun oynadı.

Devrenin geri kalan kısmında da
Beşiktaş pek kısa zamanlar bu haki-

miyeti bozabilirdi de Güneş ilk yir-
mi dakika gibi çok yüksek ve o kadar
şuurlu bir oyun çıkaramadı.

Oyunun ilk golünü dokuzuncu da-
kikada Güneş merkez muhacimi Ra-
sih bir burun şüt ile köşeden yaptı,
yaptı değil, bu golü kimse, hatta Be-
şiktaş kalecisi bile farkına varmadan
kalelin içine oturttu.

Bu golden sonra Güneşliler, bilhas-
sa bu kadar bozuk oynadığını hiç
görmedikleri Selâhaddin, hazırlan-
mış, kotarılmış bir çok gol fırsatları
kaçırdılar. Selâhaddin dört, Melih
bir Rebil bir golü öldürdüler.

Futbol, fırsatları kaçırmanın ekse-
riya affetmiyen bir oyundur. Nite-
kim devrenin bitmesine iki dakika
kala Reşadın bir hatası ve Cihadın
çevik davranamaması yüzünden Rıd-
van Beşiktaşın beraberlik sayısını
yaptı. Eğer daha evvel bir Beşiktaş
hücumunda Güneş müdafii Faruk,
kaleci yerinde değilken ters bir vu-
ruşla kendi kalesine gönderdiği topu
Cihadı sakatlamak bahanesine tekrar
yetiştirip kurtarmasaydı Güneş bütün
hâkim oyununa rağmen ilk devreyi
mağlûp bitirecekti.

İkinci devreye Beşiktaş enerjik, Gü-
neş aksine durgun başladı. İlk on beş
dakika tamamen Beşiktaşın hâkimli-
yeti altında geçti, fakat Güneş kalesi
için fazla bir tehlike gözükmedi.

Geri kalan otuz dakikada Güneş
Beşiktaş'ı gene hâkimiyeti altına aldı,
hemen hemen tek kale vaziyetinde
oynadığı halde Rasih müstesna, dört
muhacimin durgun ve beceriksiz oy-
namaları yüzünden gol çıkaramadı.

1-1 beraber biten bu maçta Güneş
muavin hattı ile merkez muhacim
takımın en iyi oynayan tarafı idi.
Beşiktaşta Rıdvan, Şeref, Eşref, Faruk,
en fazla muvaffak olanlardı.

Millî küme takımlarının puan vaziyeti

	Maç	Kazanç	Berabere	Kayıp	Attığı	Yediği	Puan
Fenerbahçe	12	8	2	2	30	15	30
Galatasaray	12	7	3	2	35	22	29
Beşiktaş	12	5	5	2	21	15	27
Güneş	12	5	3	4	1	23	25
G. Birliği	13	5	2	6	25	24	25
D. Spor	14	4	2	8	28	48	24
Ankaragücü	13	4	2	7	26	34	23
Üçok	14	2	3	9	26	41	21

Güneş merkez mühacimi Rasih Beşiktaş, Beşiktaş mühacimleri
Güneş kaleleri önünde

Galatasaray kalesi önünde bir tehlike ve Fenerbahçenin ikinci golü

Her Akşam
Bir Hikâye

Çocuk sınıfını geçti

Nihayet uzun zaman beklenen gün geldi çıktı. Küçük Saip mektepten karnesi elinde eve döndü.

Annesi Leylâ heyecanlı sordu:

— Sınıfını geçtin mi Saip?..

Saip memnun cevap verdi:

— Geçtim anne...

Leylâ kırmızı ipekli pijamasının geniş paçalarını iki tarafa salıya salıya bitişik odada çalışan kacası Sarayın önüne çıktı.

— Saip sınıfını geçmiş... dedi.. Bugünün şerefine güzel bir gezinti yapalım.

Sami:

— Peki karıcığım... dedi.

Leylâ mahzun:

— Amma ben yeni bir şapka, bir iskarpın isterim.

Sami:

— Peki amma nonoşum, dedi, daha geçen ay iki şapka ile üç çift iskarpın almıştık.

— A Sami.. çocuk sınıfını geçti. Bu güzel günde demode şapka, demode iskarpınlarla gezintiye gidemem ya...

Sami itirazın faydasız olduğunu anlamıştı:

— Peki.. istediğini yaparız. Fakat nereye gidelim? Nereye gitsek acaba? Şöyle denize karşı içilecek bir yer olursa bari..

Bu sefer Leylâ itiraz etti:

— Yoooo... Bilirsin ki ben sana içirim. Sınıfların, barsakların bozuluyor.

Sami:

— Rica ederim karıcığım... dedi, çocuk sınıfını geçti. Artık bu günde de mi içmiyeceğim...

— Doğru... Çocuk sınıfını geçti. Bugünü kutlamalıyız. Nereye gidelim acaba?

— Evvelâ bir otomobil gezintisi.. Öyle Büyükdereye kadar uzanalım... Orada denize karşı içeriz. Olmaz mı?.. Sonra da mehtapta döneriz.. yine bir otomobil buluruz. Ne zamandan beri camım siyah havvar istiyor.. havvarla bir içeyim...

— Otomobille Büyükdere, havvarla içki, sonra otomobille dönüş.. epi tuzluyla mal olacak amma. Çocuk sınıfını geçti. Artık bugünde yapılacak hovardalık hesap edilmez doğrusu..

— Öyle.. öyle.. yavrumuz sınıfını geçti ya..

— Peki amma, deniz kenarında içtikten sonra şöyle Bebekten bizi bir motör alsın biraz da Boğazda mehtapta dolassak.. bir kaç ahabap takacak.. adam akıllı birşey yapsak. Vakıa 70-80 lira gidecek amma. bugün büyük gün, çocuk sınıfını geçti...

— Öyle.. bir kaç ahababımızı çağıracağız.. Motörle dolaşacağız..

— Amma deniz deniz üstünde Saip düşür.. geç vakte kadar kalacağız..

— Evet.. işür.. sonra motörde içeceğiz, şarkı söyleyeceğiz çocuğun yanında doğru değil... Öyle ya, bu güzel, büyük günümüzün olduğu kadar neşeli geçirmeliyiz. Acaba Saibi ne yapsak? Bizimle-gelirse mutlaka hasta olur..

— Onu evde Büyük annesile bırak-sak...

— Bilmem ki...

— Hem sıhhati için de iyi.. erkenden yatağına girer yatar, uyur değil mi?

— Vallâhi bilmem... Eğer o da gelmek isterse biz gidemeyiz. Hastaları çünkü...

— Yooo.. bizim gitmemiz doğru değil.. çocuk sınıfı geçti.. bunu tesid etmeliyiz.. Saip erkenden yatıp uyumuş..

— Öyle ya.. onun yüzünden bu güzel günü tesid etmemek doğru değil...

Bu sırada kapı çalındı. Apartman kapıcısı Osman gelmişti. Sami sordu:

— Ne var Osman?

— Küçük bay sınıfını geçmiş.. Tebrîke geldim.

— Teşekkür ederim Osman.

Osman biraz kekeleyip:

— Birşey rica edeceğim efendim, dedi, malum ya küçük bayı hergün ben mektebe götürüp getiriyorum. Onunla beraber ben de mektebe devam ettim sayılır. Şimdi o sınıfını geçti. Tatil yapacak.. bana da bir kaç gün, müsaade etseniz de, köytime gitsem köyümü körsem.. küçük bayın sınıfını geçmesi şerefine...

Sami tereddüt etti. Karısı Leylâyâ sordu:

— Ne dersin Leylâ?

— A, izin ver Sami... Çocuk sınıfını geçti canım.. Bugünün şerefine o da gidip köyünü görsün..

Sami:

— Haydi bakalım Osman, dedi, sana bir ay izin.. git istediğin gibi köyünde eğlen...

Bu sırada hizmetçi Kadriye içeri girdi:

— Tebrîk ederim, dedi, küçük bay sınıfını geçmiş...

Leylâ:

— Teşekkür ederim Kadriye.. dedi. Kadriye hık mık etti:

— Küçük bay mademki sınıfını geçmiş.. bugünün şerefine ben de izin istiyecaktım.

— A git, git, Kadriye... Çocuk sınıfını geçti. Bu sevinçte senin de hissen olması gayet tabiidir. Git kızım git, eğlen...

Bundan sonra içeriye ahçı girdi. Ahçı nişanlı idi. Yerden bir temenna çıktıktan sonra:

— Efendim tebrîk ederim, dedi, küçük bay sınıfını geçmiş...

— Teşekkür ederim ahçı başı.

— Efendim.. bugünün şerefine ben de nişanlım cariye'niz gitmek istiyorum.

— Haydi, git ahçı başı... Çocuk sınıfını geçti, tabii sen de eğleneceksin.

O gün Leylâ iki yeni şapka ile iki çift şık iskarpın aldı. Sami ile misafirleri Büyükdereye otomobil gezintisi yaptılar. Sahilde içtiler. Havvarı yediler. Mehtapta motörle Boğazı dolaştılar. Otomobille döndüler. Kapıcı Osman memleketine gitti. Hizmetçi Kadriye dostunu buldu. Ahçı başı nişanlısına gitti.. ehhh.. bugün, büyük gün çocuk sınıfını geçti. Yalnız Saip erkenden yatağına çekilip uyudu...

(Bir yıldız)

Karatas Dikis yurdunun bu seneki mezunları

İzmir (Akşam) — İzmir - Karatas dikis ve biki yurdu bu yıl 24 mezun vermiştir. Yurdun tesis tarihi olan 926 danberli müessese (600) mezun yetişmiştir. Rüşdümüz, yurd müdürü Bn. Ruhsar Hüsnü ile öğretmenleri ve bu seneki mezunları gösteriyor.

İstanbul — Ögle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musiki, 12,50: Havadis, 13: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musiki, 19,30: Afrika av hatıraları: S. Salâhaddin Cihan oğlu tarafından, 20: Rıfat ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20,45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları (saat ayarı), 21,15: ORKESTRA: 22,15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON.

Ecnabi istasyonların bu akşamki en muntazap programı

Viyana (Saat 19,25) - 506,8 — Nadir igitlen Alman operaları konseri. Hamburg (Saat 20,10) - 332 — Çalgılı bahçe. Kolonya (saat 21) - 456 — Koro konseri. Münih (saat 21,10) - 405 — Hayednin senfonilerinden. Leipzig (saat 21,15 - 382 — Leipzig Şarkı hocaları birliğinin konseri. Borimünster (saat 22,40) - 540 — Operet saati. Roma (saat 21) - 421 — Şarkı gecesi. Londra (saat 21,40) - 1500 — Opera: Goossenin eserlerinden.

Dans musiki
Lüksenburg (saat 23) - 1293 - Liubliana (saat 23) - 437 - Toulouse (saat 22,20) 329 - Roma (saat 22,50) - 421 - Varşova (saat 22,35) - 1339 - Hilversum (saat 22,50) 301 -

29 haziran 937 salı

İstanbul — Ögle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musiki, 12,50: Havadis, 13: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musiki, 19,30 Konferans: Emniyönü Halkevi sosyal yardım gubesi namına doktor Galib (Sosyal yardım ve örnekleri). 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları (Saat ayarı). 21,15. Radyofonik dram (Karmen). 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 23,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstaklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekaldımda Venikopolu, Galata: Merkez, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Halıcıoğlu'da Barbut, Eminönü: Hüsnü Onar, Heybellada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: Hamdi, Karagörmük: Mehmed Arif, Bakırköy: İstapın, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgan ve Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazar yolunda Merkez, Modada Falk İskender, Üsküdar: Ahmediyeye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıt: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alendard: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Kadınların gençleştirilmelerinde bir mucize:

Dünyanın en büyük profesörleri genç ve kuvvetli hayvanların hüceyrelereinden çıkardıkları özü insanlara aşılayarak ölen kuvvetli, ve hayatı iade ediyorlar. Aynı esas üzerine genç ve dinç hayvanların cildlerini besleyen hüceyrelere ifraz ettikleri o kıymetli özü vesatî fenniyeye ile ikinci bir koruyucu olan acıbadem yağı ile imtizaç ettirilir. Yağlı ve yağsız Hasan Acıbadem kremleri elde edilir. Yüze, cilde sürüldüğü zaman mucize denilecek büyük değişiklik görülür. Gençseyen adaleler gerilir, yüzdaki çukurlar büyük düzlen alır. Açılan mesamat kapanır. Cild elastikiyetini kazanır. Çil ve lekeler kökünden temizler 60 yaşında bir kadının bu krem ile buruşuk yüzünü genç bir kızın cildi kadar tazeleştirir, ve düzgünleştirir. Bu hal tecrübe ile sabittir. Hasan acıbadem kremleri çirkinleri güzelleştirir ve ihtiyarları gençleştirir. Kadınlara füsunkâr, tatlı, sıcak bir cazibe verir. Cinsi cazibeyi ziyadeleştirir, fakat acıbadem yağı kremini yapmak çok güç olup bu bir sanat ve fen meselesidir. Bazı itriyatçılar Acıbadem esansını vazelin ve buna benzer yağlarla karıştırarak acıbadem yağı kremini altında satmak isterler cildinizi acıbadem yağından yapıldığını asla malûm olmıyan acıbadem yağı kremlerinden koruyun. Aksi halde yüzünüz esmerleştiğini ve tüylendiğini görürsünüz. Yağlı Hasan acıbadem kremini gece yatarken yağsız Hasan acıbadem kremini sabahları kalkınca yüzlerine süren her Bayan cildlerinde bu büyük değişikliği göreceklerdir. Her gece Bayan teninin güzelliğini, şeffaflığı ve letafetini ancak bu Hasan kremleri ile idame ettirebileceğini unutmasın.

TIFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 94

Kubilây, gelinine: "Bir insanın bilgisinden başkalarının da istifade etmesi gerek, dedi, etrafındakilere faydası dokunmayan bilginler, kalp akçeye benzer!,"

Suyun üstünde mavi dumanlar dalgalanırken, Kubilây gözlerini süzerek dudaklarını kıpırdattı:

— Şi-Yamayı görüyorum.. yerde yatıyor..

— Gözlerine dikkat ederseniz onun ağladığını da görebilirsiniz!

— Çok zayıflamış.. yattığı yerde ışık ta yok galiba! Ne kadar karanlık orası..

Hayaletler kayboluyordu.

Hepsi birden susmuşlardı.

Ti-Ma kollarını tekrar göğsünün üstünde çaprazlama kavuşturarak anlatmağa başladı:

— Onu bir kaç kere gördüm.. daha ağlıyor.. eğer suçlu olsaydı, onu gözlerinin bakışlarından anlardım. Suçlu insanların üzerinden kara bir duman çıkar. Bilhassa adam öldüren veya öldürmek fikrinde bulunanların dumanları kapraklar..

Kubilây merakla sordu:

— Tiyen-Fonun dumanı nasıldı?

— Onu ilk önce kara dumanlar içinde görmüştüm. Belki böyle bir fikri vardı. Fakat, şimdi tamamiyle değişmiştir.

— Mavi duman içinde mi görüyorsunuz onu?

— Evet. Her zaman mavi dumanlar içinde görünüyor. Şimdi sizin gördüğünüz gibi.

Kubilây genç kadının omuzunu okşamağa başladı:

— Eğer Cin-Kinin karısı olmasaydın, seni sarayıma başbakıcı olarak alırdım, Ti-Ma! Bunları kimden öğrendin sen?

— Babamdan..

— Babanın bu kadar marifetleri var da bana şimdiye kadar neden bahsetmedi?

— Babam çok mütevazı bir adamdır, hakanım! O Çin bilginleri arasında tanınmak istemiyor.. babam kendi âleminde yaşamak isteyen bir adamdır.

— Öyle amma, bir insanın bilgisinden, birçok insanların istifade etmesi gerek. Etrafındakilere faydası dokunmayan bilginler, kalp akçeye benzer.

Kubilây, Ti-Manın babasını şimdi biraz daha sevmeye başlamıştı.

— Ben onu yakıne kırmıştım.. ailesile birlikte beş yıl zindanda yatırdım. Suçsuzluğu zindandan çıktıktan sonra anlaşıldığı halde bana ağzımı açıp bir söz bile söylemedi. Babam gerçek büyük ve değerli bir adammış. Oğluma Şanga gibi bilginin kızı aldığım için çok memnunum. Ona bilmiyerek ve istemiyerek yaptığım işkenceyi, kendisine Tarhanlık (1) salâhiyetini vermekle ödiyeceğim.

Ti-Ma yerinden kalktı..

Hakanın ayaklarına alınıcı koyarak:

— Babam size canile, kanile bütün varlığıyla sadık ve bağlı bir kulunuzdur, hakanım! O fenalık yapmasını bilmiyen ve herkesi iyi görmek isteyen, bütün insanları iyiliğe sevkeden bir adamdır.

Tekinboğanın gözleri ışıladı..

O, yıllardanberi elde etmeğe çalıştığı bu salâhiyetin birdenbire Şanga'ya veilmesine tahammül edememişti. Başını önüne eğdi.. sustu.

Tekinboğa susmaktan başka ne yapabiliirdi?

Kubilây bu heyecanlı sahnenin perdesini kapamak istedi. Gelinine:

— Haydi, odana git.. ve kimseye bir şey söyleme!

Dedi. Tekinboğaya, (Adalet isteyen köylü)nün serbes bırakılarak hemen evine gönderilmesini emretti.

Kubilây, Tekinboğa çıkmadan saray muhafızını çağırıp ve onun yanında muhafızla gu emri verdi:

— Şi-Yamayı zindandan çıkarıp kendi dairesine götürünüz.. ve kendisine suçsuz olduğu için affedildiğini söyleyiniz!

Saray muhafızı birdenbire şaşaladı..

Çeneleri klidlenmiş gibi, ağzını açıp birşey söyleyemedi.. yerlere kadan eğilerek, ikisi birden Kubilâyın yanından çıktılar.

Sarayın loş koridorlarında yavaş yavaş yürüyün saray muhafızı ile Tekinboğa hızlı hızlı konuşuyorlardı:

— Nihayet maksada erdin.. Şi-Yamayı zindandan kurtardın! Fakat, bunun cezasını çekeceksin!

— Onu kurtaran ben değilim.. Şi-Yamayı adalet kurtardı.

— O adaletin işveri sensin, Tekinboğa! Sen bu mihe barmağını sokmaydın, Şi-Yama zindandan kolay kolay kurtulamazdı.

— Sen de onun idam edilmesini mi istiyordun?

— Evet. Çünkü, hakanın tahtı başka türlü tehlikeden kurtulamazdı.

— Tiyen-Fo da bu inanışla idam edilmişti. Fakat, onun ölümü görüyorsun ki, hiç bir hadisesinin önüne geçemedi.

Ve saray muhafızının kulağına eğildi:

— Sen Şansinin peşinden gittikçe, iki ayağın da mezardadır. Hakan her şeyi biliyor.. ayağını denk at..

— Ben ayağımı daima denk atarım. Hakanın bildiği şeyler birer sihirbaz uydurmasından başka birşey değildir.

Gülerek ilâve etti:

— Hakan şimdi de Şanga gibi sihirbazlara bel bağladı.. onlara inanıyor, değil mi?

— Şanga bir sihirbaz değil, ağır başlı, mütevazı bir bilgendir. Ve unutmaki, o, artık eski Şanga değildir..

— İnsanların bu kadar çabuk değişeceğine sen de mi inanırsın?

— Şüphesiz. Göz önünde duran bir hakikati görmemek, güneşi inkâr etmekten daha gülünç olur. Şanga, Ti-Manın babasıdır..

— Evet.. Ti-Ma da hakanın gelini.. bunu mu demek istiyorsun?

— Bunu anhyabıldınse, başka konuşacak lâfımız kalmadı demektir.

Saray muhafızı zemin katına doğru yürüdü.

Zindan kapısını açtırdı.

Ve hakan buyruğunu Şi-Yamaya tebliğ ederek, Kubilâyın sevgili gözdesini harem dairelerine götürdü.

O gün saray halkı, Kubilâyın yanında olup bitenlerden haberdar değildi.

Şansi bu haberi alınca şaşmıştı.

Şi-Yama zindandan çıkınca..

«— Şi-Yama zindandan çıkmış!..»

«— Şi-Yama affedilmiş!..»

«— Şi-Yama idamdan kurtulmuş!..»

Bütün saray halkının ağızında bu lâflar doluyordu.

Şi-Yama eski dairesine götürülmüştü. Japon dilberi zindandan çıktığı üç gündenberi yataka yatıyor, kendisini ziyarete gelenlerle güçlükle konuşuyordu.

Kubilây, gözdesinin rahatsızlığına haber alınca, bütün saray hekimlerine Şi-Yamayı çabuk tedavi etmeleri için şiddetli emirler vermişti.

Saray erkânının ağızında dolaşan bir isim daha vardı: Şanga.. Tarhan Şanga..

İşte buna saray halkından hiç kimse tahammül edemiyordu.

— Şanga Tarhan olmuş!..

Şanganın Tarhanlığına hiç kimse inanmıyordu. Çok yakın bir mazide Hakanın gazabına uğnyarak beş yıl ailesile birlikte zindanda yatan bir adam nasıl Tarhan olurdu?

(Arkası var)

[1] «Tarhan ol kimseye denir ki, Han huzuruna ruhsatsız girip çıkar ve kendisinden hiç bir teklif almıyaz. Cünha işlerse dokuza kadar sorulmaz. Türlü evza ve tavırında hür ve serbes olup hiç kimse tarafından itab ve tazir edilmez.»

— Lehçeli Osmanî - «Şark Sultanları beyinde böyle bir kanun var idi. Meselâ biri, devlete aid çok büyük bir hizmet görse, mukabilinde hükûmdar tarafından kendisine (Berat Tarhanı) verilir artık ol kimseden hiç bir hesap sorulmaz ve her arzusu isaf olunurdu.»

— Bührani Katı tercümesi - Terhan = Azeri. Tarhan = Çagatayca: Eski Türk Uslarında imtiyazlı ve her türlü tekalüften affolunmuş âyan (Berat Tarhanı) sahibi..

Atina mektupları

Yunanistan hava müdafaasına çok ehemmiyet veriyor

B. Metaksasın faaliyeti - Yanyayı son ziyaretinde söylediği nutuklar

Atina (Hususi muhabirimizden) — Yunanistan, hava müdafaasına büyük bir ehemmiyet vermeğe başladı. Hükümetin hava müdafaasına resmi bütçeden ayırdığı yüzlerce milyon drahmi tahsisatına başka, halk arasında da hava kurumuna yardım için çok geniş bir arzu ve heves başgöstermiştir. Hükümet te, bu arzuyu var kuvvetle teşci etmektedir.

Yunanistanda ne kadar cemiyet ve teşekkül varsa, hava müdafaasına büyük yardımlar yapmışlardır.

Geçen hafta bütün Yunan işçi ve esnaf teşekkülleri, bir günlük kazançlarını hava müdafaasına tahsis etmişlerdir. Bu teberrü sayesinde, bir gün içinde bizim paramızla 300 bin lira kadar bir iane toplandığı tahmin edilmektedir.

Yunanlı dostlarımız, tayyare ianesinde, bizi tamamlı örnek ittihaz etmişlerdir. Türk milletinin hava kurumuna gösterdiği büyük yardım, komşularımız tarafından derin bir hayret ve takdire karşılanmış, onları da bu yolda bizi taklid etmeğe sevk etmiştir.

Atina gazeteleri, halkın hava müdafaasına gösterdiği bu alakayı daima zinde tutmağa çalışıyorlar ve sık sık hava müdafaasının ehemmiyetinden bahseden makaleler neşrediyorlar. Geçenlerde Varşova üniversitesi klübü tayyareleri Atinayı ziyaret etmişler, genç üniversitelerinin burada binlerce halkın huzurunda yautıkları çok heyecanlı hava cam-bazırlıkları Yunan gençliğinde havacılık hevesini kuvvetlendirmiştir.

B. Metaksasın faaliyeti

Başa, Yunan Başvekil B. Metaksas olmak üzere ekser nazırlar, yeni hükümetin icraatını ve hizmetlerini halka anlatmak için durmadan, yo-

rulmadan Yunan şehirlerini dolaşıyorlar, karşılamaya gelen halka bir senelik faaliyetlerini anlatan uzun nutuklar söylüyorlar. Halk her yerde Bavekili uzun uzun alkışlamakta, kabinenin icraatını tasvip etmektedir.

İtiraf etmek lazımdır ki, B. Metaksas iktidar mevkiine geleli ancak on ay olduğu halde, birçok işler görmüştür. Evvelâ memleket için ciddi bir baş belası kesilmeğe başlamış olan komünizm tehlikesini bertaraf etmiş, aynı zamanda da amele tabakalarının şikâyetlerini mucip olan meseleleri hal ve onları terfih etmiştir. B. Metaksas, ameleyi düşünürken çıçilleri de ihmal etmemiş, hükümete olan borçlarını tecil ve tenzil etmiş, top-raksız köylülere kurutulan bataklıklardan elde edilen toprakları dağıtmıştır. Metaksas hükümeti orta sınıfı da düşünmüş, ihtikâra karşı açtığı mücadeleden iyi neticeler almış, lüzumsuz birçok masrafları kısmış ve en mühimmi olan bütçede muvazene-yi temin etmiştir. Bütçe açığı, uzun senelerdenberi memleketin iktisadiyatını kemiren bir yara idi ve şimdiye kadar hiç bir hükümet buna çare bulamamıştı. B. Metaksasın istikrarsız bütçe açığını kapaması, mali siyaseti için mühim kazançtır.

Hükümetin harici siyaseti

Metaksas, Balkan paktına ve Türkiye ile sıkı dostluk ve elbirliğine sadakat politikasına aynı hararetle devam ediyor. Yunan ricalinin Türkiye cumhuriyetine büyük bir itimad ve emniyetleri vardır. Başvekil İsmet İnönü'nün Atinayı son ziyareti, iki memleketi birbirine bağlayan sarsılmaz bağların kuvvet ve metanetini göstermek bakımından çok kıymetli bir vesile olmuştur.

Yunan Başvekil B. Metaksas Yanyaya son seyahatinde, hükümetin harici siyasetini izah ederken Yunan milletinin Balkan andlaşmasına sadakatini teyid etmiş ve «Yunanistan, taahhüdlerini yerine getirmek için icabında müttetiklerine ordularla yardıma hazır» diye bağirmiştir. Başvekilin bu sözleri binlerce halk tarafından sürekli bir surette alkışlanmıştı. ★★★

Yaman bir serseri!

Peskopos, mektep müdürü muallim olmuş

Halbuki hakikatte hiç bir diploması olmıyan cahilin biri imiş!

Geçen hafta Yunanistanda yaman bir sahtekâr muhakeme edilmiş ve beş sene ağır hapse mahkûm olmuştur. Bu adam, ancak iptidai bir tahsil gördüğü halde, sahte vesikalar ve şehadetnameler tanzim etmek suretile, peskoposluk, ortamektep muallimliği, ortamektep müdürlüğü yapmış ve en garibi şudur ki, sahtekârlıkla konduğu bu memuriyetler ve vazifelerde foyasını meydana vuracak hiç bir ace-milikte bulunmamıştır. Bu sahtekârın adı Zervakos'dur. Kendisi ancak 50 yaşındadır.

Cinayet suçundan dolayı 20 sene giyaben kürek cezasına mahkûm olan bu sahtekârın yakayı ele vermesi bir tesadüf eseridir. Yunan zabıtası kendisine şeklen benzeyen başka bir dolandırıcıyı ararken yakalamış, karakolda parmak izleri alınmış ve bu sayede hakiki hüviyeti meydana çıkarılarak Atina ağır ceza mahkemesine verilmiştir. Sahtekâr Zervakosun Atina cinayet mahkemesinde muhakemesi pek heyecanlı olmuş, bu adamın sergüzeştlerle dolu olan hayatının esrar perdelерinden bazıları kaldırılmıştır.

Zervakos, mahkemede kendisini büyük bir talâkatla müdafa etmiş, kendisinin iki hüviyeti bulunduğunu ve hüviyetindeki bu gayri tabilik yüzünden sahtekârlığa kalkıştığını, bu hüviyet sahtekârlıklarının yaparken kimseye zararlı olmak şöyle dursun fidesi dokunduğunu söylemiş, bu sözlerini isbat etmek için bulunduğu memuriyet ve vazifelerde âmirlerinden aldığı hüsnühâl şehadetnamelerini de göstermiştir. Hattâ ortamektep müdürü iken okulunu teftişe gelen Maarif müfettişi umumîlerinin, Nezarete hakkında verdikleri raporları da işhad etmiştir.

Zervakosun aldığı maaşların en büyük kısmını, fakirlere ve kimsesizlere yardım için sarfettiği mahkeme huzurunda sabit olmuştur. Gene mahkemede meydana çıkan hakikatlerden biri de şudur: Zervakos gündüzleri vazife ve memuriyetlerinde gayet ciddi ve vakur olduğu, hattâ cehaletini meydana vurmamak için günde dört beş saat mütemadiyen kitap okuduğu halde, geceleri başka bir adam olduğu halde, geceleri başka bir adam olur, en adi meyhanelere giderek ser-serilerle düşüp kalkar, güçlü, kuvvet-

Başvekilin nutku

(Baş tarafı birinci sahifede)
ğine terketmiş olan bir memleket Başvekilinin ifadatını nakletmekle Cemiyeti akvama karşı vaki olan hü-cumları en güzel müdafa edebileceğini beyan etmiş ve bunun Başvekil İsmet İnönü olduğunu söyleyerek Türkiye Başvekilinin Büyük Millet Meclisinde 14 haziran tarihinde Cemiyeti akvam hakkında yaptığı beyanatı aynen uzun uzadıya Avam kamarasında okumuştur. Bu beyanatın her sözüne kendisi istirak ettiği gibi Avam kamarası azasın da tasvip edeceklerine şüphe etmediğini ilâve eylemiş ve B. Edenin bu sözleri Avam kamarasında alkışlanmıştı.

Başvekilimizin nutku

Bu telgrafta bahsi geçen Başvekilin Milletler cemiyeti hakkındaki sözlerini aşağıya dercediyoruz:

Hatay meselesi Milletler cemiyeti konseyi karar ile bugün tasdik buyurduğunuz muahedelerle kat'i neticesini almıştır. Benim zaanımca Hatayda vardığımız neticenin asıl kıymeti bu meselenin iyi bir surette hitam bulduğu hakkında zihnimizde hasıl olan kanaattir. Beynelmillel meselelerin halli hususunda muahedelerle yapılan tasfiyelerin yalnız kâğıt üzerinde değil, bilhassa zihinlerde kabul olunması kıymeti hasıl olur. Onun için Türkiye Hatay meselesinde varılan neticeleri kat'i bir tasfiye addetmektedir.

Hatırlar, hükümeti, muahedelerin şurasından burasından tenkid etmek için fırsat buldular. Fakat yüksek heyetiniz gibi bütün millet ve bütün âlem dikkat etmiştir ki, nihayet bütün hatiplerin üzerinde birleştikleri nokta, kâğıt üzerinde koyduğumuz esasların sadık, hulus ile takib olunması üzerindedir. Demek ki, şimdi bu hissi hülafe ederek ben de söyleyeyim ki, bu Cemiyeti akvama varılmış olan neticelerin hakikate ve hulus ile takib olunmasından başka hiç bir şey istemiyoruz. (Alkışlar)

Burada müsterih olmak için bazı noktaları gözönünde bulundurmak faydalıdır zannedirim. Kabul olunan muahedelerin tatbiki vazifesi bugün için Fransaya düşüyor. Bugün taahhüt ettiğimiz muahade ile Hatayın tamamîyetinin her vasıta ile mahfuziyeti Türkiye ve Fransaya düşüyor. Nihayet bu esaslar Cemiyeti akvamin muzaheret ve iştigal sahasıdır. Hattâ eğer hukukî tabiri caiz görülürse mesuliyeti altındadır. Demek ki biz alâ-kadar olanların kuvvet ve hüsnüniyetle bu muahedelerin takib olunacağından emin olacağız ve nihayet bütün vası-talar çaresiz kalırsa ve hakikaten siyaset tahrirleri bütün bu beynelmillel akideleri hiçe sayacak kadar tecavüz fikirleri gösterirlerse en nihayet Cemiyeti akvama iltica etmekten de geri kalmıyacağız.

Bugün oradaki vaziyet Cemiyeti akvamin kabul ettiği, tesbit ettiği esaslar dahilinde emniyetin hüsnü takibi Cemiyeti akvami teşkil eden bu kadar milletin müsterek kefaleti ve taahhüdü altındadır. Sükûnetle söylediğim bu sözlerin içinde Hatay için yapılan anlaşmanın behemehal ve hulus ile tatbik olunması için kâfi müeyyideler mevcuttur, ümidindeyim.

İş bulmak için
Uzun uzun düşüncekte yerde
AKŞAM gazetesine bir
KUÇUK İLAN koydurunuz.
3 defası 100 kuruş

Kullanılmış bir şömine araniyor
Eski konaklardan çıkmış veya orada mevcut sağlam ve iyi bir şömine araniyor. (Akşam) ilan memurluğuna müracaat. Tel. 24240

li bir adam olduğu cihetle, kılhan-beylerini korkuturdu.

Sahtekârın avukatları, maznunun bu çifte hüviyetine ve anormal hayatına dayanarak muvazenesiz olduğunu ileri sürmüşler ve kendisine ceza bir mesuliyet terettüp etmeyeceğini söyleyerek beraatini istemişlerdir.

Mahkeme, sahtekârın beraatine karar vermemiş, fakat kendisine asgari cezayı vermesi maznun ve müdafa vekilleri tarafından ileri sürülen delilleri nazarı itibare alındığını göstermiştir.

Zervakos Atina hapishanesinde, mahkûmlar arasında kuvvetli ve otorite tesis etmiştir. Onlara konferanslar verir, kendilerini irşad eder, nasihat ile yola gelmek istemiyen azınlara da gücü ve kuvvetle yıldırıyormuş.

Tifo ile mücadelede iki mühim nokta

(Baş tarafı birinci sahifede)
tasfiye edilmiş sularla suluyorlar. İşte biz de İstanbul tifo belyesinden kurtarmak istersek, halka her işe yarar, yalnız bir nevi su vermeliyiz. Ve diğer şüpheli suları tamamen ortadan kaldırmalıyız.

Tifoda en büyük rolü oynayan sudur. Bütün şehir halkına her hususta kullanacağı tasfiye edilmiş su vermeyince, bu belyenin önüne geçmek ihtimali yoktur.

Kanalizasyon işi

Şehrimizdeki kanalizasyona gelince: Filhakika tifo salgınında lâğımlar da pek büyük rol oynar. Lâkin tifo ile mücadele için senelerce modern lâğımlar inşasını beklemek, bu mühim işin başarılmasını muhale talik etmek demektir.

Çünkü İstanbul şehrinin her tarafında asri, fenni lâğım yapmak için senelerce uğraşmak, lâakal 50 - 60 milyon lira sarfetmek icap eder.

Bir kaç sene içinde bu mühim meblâğı tedarik etmek ve az bir zaman zarfında kanalizasyonu yapmak ihtimal haricindedir. Şehrimizde fenni lâğımların inşasını lâzımgeleceğini takdir etmekle beraber, tifoyu kökünden kaldırmak için şimdilik buna kati ihtiyac yoktur.

İşin müşkülüne gitmiyelim: Lâğımlar yapılmaksızın; yalnız bütün kuyuları, bostan kuyuları, sarnıçlar kapatılınca, bostanlar da Terkos suyuyla sulanınca şehir suları da ıslah olu-nuca ve belediye de pisirilmeyerek yenilen sebze ve meyvaların temizliğini ve karasineklerin azalmasını temin edince - İstanbulda lâğımların şimdiki vaziyeti bakı kaldığı halde - gelecek sene tifo vukuatının lâakal yüzde doksan azalacağını göreceksiniz.

Bundan 30 - 35 sene evvel arasra şehrimize kolera musallat oluyordu. O esnada bu hastalığın çokça bulunduğu bazı mahallelerdeki kuyular kapatılarak ve koleranın ekseriyetle sırayetine vasıta olan karasineklerin imhası için de şehrin bir çok yerlerine sönmemiş güreçler dökme ve sokakları mümkün mertebe temizlemek sayesinde hastalığın pek az bir zaman içinde defolup gitmiş olduğunu hâlâ hatırlıyorum.

Malarya misali

Uzun söze ne hacet? Evvelce malarya hastalığının bir memlekettan tamamlı izalesi behemehal bataklıkların kurutulmasına mütevakıf olduğu zannediliyordu.

Bu işin başarılmasına intizaren de halk malarya belyesinden kurtulamı-yordu. Halbuki bugün Mısır, Tunus, Cezair ve buna mümasil memleketlerde bir çok bataklıklar mevcut oldu ğu, hele İtalyanın bir çok yerlerinde piriç tarlaları ve bol bol su bulank erazi bulunduğu halde, oralarda nü-mune için olsun sıtmadan eser bile kalmamıştır.

Başka memleketler malaryayı ortadan büsbütün kaldırmadığı, bataklıkları kurutmakla değil, ortada sıtma lı bir tek hasta bırakmamakla muvaffak olmuşlardır.

İşte kanalizasyon işi tıpkı böyledir. Şehrimizde kanalizasyon yapılmasını beklemiyelim. Bu ayrı bahis söylediğim gibi şhrimiz halkına az bir masrafla yalnız bir çeşit tasfiye edilmiş su vermekle, tifoyu kökünden söküp atabiliriz.

— Halkımıza yalnız bir nevi su vermekten maksadınız nedir?

— Biliyorsunuz ki şehrimizde bir çok sular vardır. Memba sularile Terkos suyu Üsküdar'daki Elmalı sudan maada diğer bütün sular, yani bend suları, şehir dahilindeki kuyu, sarnıç ve bostan kuyularındaki sular pek tehlikelidir. Kuyulardaki sular pek çok tehlikelidir ve mikroplar la doludur.

Bostan kuyuları

Hele bostan kuyularındaki sular, yüksekte bulunan civar mahallelerdeki hamam ve evlerin çirkef sularının sızıntısıdır.

Bir gün işiniz olmaz da bu bostanlardan en büyüğü olan Maçka ile Beşiktaş arasındaki bostana gidiniz. Oralarda birikinti, hattâ akar görünen suların üstünde ince, beyaz bir yağ tabakasını bile kemali hayretle görebilirsiniz!

Görüyorsunuz ki şehrimizdeki tifo salgınının kökünden kesmek için derhal mahalle aralarında evlerin ve bostanların bütün kuyularını ve sarnıçları kapatmalı ve bu esnada kuyu ve bostan sahiplerinin susuz kalmaması için de, onlara ehven fiatle Terkos suyu dağıtmalıdır.

Hele dünyanın hiç bir memleketinde İstanbulda olduğu gibi, şehrin tam göbeğinde bostanlar, sebze bahçeleri bulunmadığından, bütün bu bostanları şehrin dışına çıkarmalı ve yerlerinde park ve bahçeler yapmalıdır.

Bend suları

Bend sularına gelince: Onu da - Terkosta olduğu gibi - filtre havuzlardan ve klor mürekkebatından geçirerek güzelce tasfiye etmeli ve şehre demir borularla getirmeli. Mümkünse Terkos suyunun içine karıştırmalı. Yani bendlerden alınacak ana borular, Terkosun büyük borularile birleştirmeli. Terkos borusu bulunduğundan fazla masraf etmeden ondan istifade etmelidir.

Terkos temizdir

— Terkos suyu hakkında fikriniz nedir?

— Terkos suyu, mikroplardan tamamlı âri, iyi tasfiye edilmiş bir sudur. Yalnız arasında fazla kaçırılan klor mürekkebatından dolayı hoş gitmiyen Terkos ile kekremsi lezzetinden ve çokça kullanılırsa gözleri hafifçe yakmaktan başka kusuru yoktur. Biraz dikkat edilirse bu gibi küçük mahzurların önüne geçilmesi mümkündür.

Fransızlar, son zamanlarda suları verdönizasyon, yani gayet basit bir usul ile ve bazı hususî müessesat ve bira, buz, gazoz fabrikaları da «Kadınysination» ile Olygodinamie has-sasına malik olan gümüş, totya, iyonlarla tasfiye ediyorlar. Almanya ve Avusturyada da bir çok müessesat vapur, askeri kıtaak, kışla ve mekteplerde sular kolaylıkla taşınması kabil olan ultraviyole yapan âletlerle tasfiye olunuyor.

Bu suretle tasfiye edilen sularla hoş gitmiyen koku ve kekremsi lezzet bulunmuyor.

AKŞAM NEŞRİYATI

ŞU YERLERDE SATILIR:

Akşam gazetesinde

Babıâli, Acımusluk sokak No. 13

İstanbulda

HALİT, kütüphanesinde
Ankara caddesi

Beyoğlunda

HAŞET, Fransız Kitap Evinde
Tünelbaşı

Köprüde

KEMAL, Kitap Köşkünde
Köprü Kadıköy iskelesi.

Haydarpaşada

ŞİMENDİFER GARINDA:
Gazete ve Kitap arabası
sahibi İsmail

Kadıköyde

NET, Kırtasiye mağazasında
Altıyol No. 1.

Büyükdada

NIKO, Tütüncü dükkânında
İskele başı

İstanbul'dan başka yerlerde bütün kitap ve gazete satanlarda bulunur.

★ Kitaplarımız her yerde üzerindeki fiyate satılır.

Eskişehirde AKŞAM neşriyatı

«Ses - Işık» müessesesinde satılır. «Akşam» gazetesine abone olanlara hususî tenzilat yapılır.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz
başlıca limanları arasında 15 günde bir
azimet ve evdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

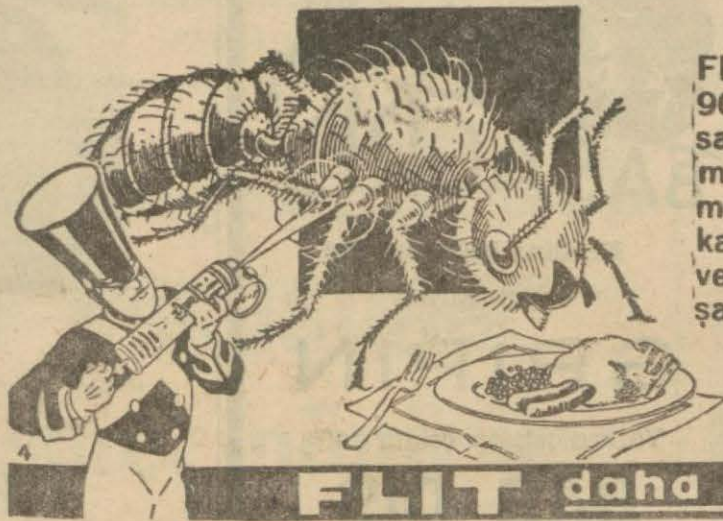
Gdynia vapuru 26 Hazirana doğru
Birkaland vapuru 28 Hazirana doğru
Gunborg vapuru 5 Temmuz'a doğru
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Gdynia vapuru 27 Hazirana doğru
Birkaland vapuru 29 Hazirana doğru
Gunborg vapuru 6 Temmuz'a doğru
Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

FLIT
Pompasını kullanınız

Son derece müessir FLIT-mayii kullanınız

**Karıncalar kolay kolay ölmezler. Onları öldürecek
tesiri kat'i mayiler intihap ediniz!**

FLIT, bütün haşarat öldürücü mayilerin fevkindedir. 90' muhtelif millet, onu tercihen kullanmaktadır. Bu sabit olmuştur. Flit'in formülü hiçbir vakit taklit edilmemiştir. FLIT, kendisinden beklenen iki şartı mükemmelene ifa eder. İnsanlara zarar vermez, fakat haşaratı kat'iyyen öldürür. Şüpheli mayileri reddediniz. Hakiki ve yegâne FLIT aldığınıza emin olmak için; siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekeye dikkat ediniz.

Yarıklara ve köşelere biraz FLIT TOZU
serpiniz. Haşarat derhal telef olur.

Umumi deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

FLIT daha çabuk İTLAF eder

İstanbul Defterdarlığından:

Cinsi ve mevkii

Senelik Kira Müddeti
Muhammen ki-
rası: Lira

Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 343 No. 1. dükkân:	150	2 Yıl
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 371 No. 1. dükkân:	72	2 »
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 375 No. 1. dükkân:	120	2 »
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 401, 403 No. 1. dükkân:	36	2 »
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 407 No. 1. dükkân:	36	2 »
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 421 No. 1. dükkân:	24	2 »
Tophanede eski topçular yeni Necatibey caddesinde 433 No. 1. dükkân:	30	2 »
Yemışte Şeyh Mehmed Geylani mahallesinin Meyhane sokağında İstanbul Balıkhanesi içinde mezat yerindeki souk (yiyecek satış yeri):	73	1 »
Yedikulede Fatih Sultan Mehmet mahallesinin Cami sokağında 34 No. 1. dükkânın yarı payı:	30	2 »

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı emlak hıızalarındaki bedeller ve müddetler üzerinden açık artırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 1/7/937 perşembe günü saat on dörtte yüzde 7,5 pey akçeleriyle Milli Emlak Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri.

(M.) (3413)

MİNE Diş macununu kullanınız.
Diş hekimleri kontrolü
altındadır.

Umumi satış yeri: Asri Diş deposu, Taş Han, İstanbul

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

Amerikada uzun tetkikat neticesi olarak bulduğu bir formüldür.

KANZUK NASIR İLACI

En eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddi ve şayanı itimat bir nasır ilacıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

KUMBARAN

**İMDADINA
YETİŞİR**

TÜRKİYE İŞ BANKASI

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

3 cü Keşide 11 Temmuz 937 dedir

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Bundan başka: 15,000, 12,000, 10,000 liralık
ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık
iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT: Bilet alan herkes 7/Temmuz/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.
Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

Kapalı zarfla eksiltme ilânı İstatistik Genel Direktörlüğü Eksiltme ve ihale Komisyonundan:

- 1 — Kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılan iş tahminen 65-72 forma genel nüfus sayımı neticelerini gösteren 10 cilt kitaptır. Beherinden 2 şer bin adet bastırılacaktır.
- 2 — Tahmin olunan bedel 16 sahifelik beher forması için 35 lira üzerinden 2520 liradır. Muvakkat teminat olarak 189 liralık banka mektubu veya tahvil verilecektir.
- 3 — Eksiltme 1937 senesi Temmuzunun 2 inci cuma günü saat 14,30 da genel direktörlük binasında kurulacak olan komisyonda açılacaktır.
- 4 — % 7,5 muvakkat teminat vesikası ile teklif mektupları eksiltme açılma-
dan bir saat evvel komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. Bu bapdaki şartna-
me komisyon kâtipliğinden istenebilir. Nümune dairede görülebilir.

(1472) (3237)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Kapalı zarfla eksiltmeye konulup istekli çıkmadığından ihale yapılamayan (8100) lira muhammen bedelli 3 adet bİleme makinesi şartnamesi ve resmi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 2/VII/1937 cuma günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — % 7,5 muvakkat teminat 607,50 liradır.
- IV — Şartnameler parasız; olarak her gün İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesinde ve (M 16 - 195) sayılı resimleri İnhisarlar Tütün Fabrikaları şubesinde alınabilir.
- V — Pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin pazarlık gününden 2 gün evveline kadar fiatsız tekliflerini inhisarlar tütün fabrikaları şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulüne dair mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır.
- VI — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güven-
me paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olu-
nur.

(3685)

Kiralık Yazıhane Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:

Karaköyde Bankamız binası yanında müessesemize aid Gabay hanındaki 2 — 5 — 6 — 8 — 10 ve 11 No. lu odalar kiraya verileceğinden isteklilerin Bankamız muhasebesine müracaatları. (3712)

KENAN Basımevi ve Klişe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe
atölyesi - En mükemmel tabı makine-
leri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri
bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli
baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Şerbet ve Dondurma Midneyi Bozar. Hasan gazoz özü

Midevidir. Toz halinde ve meyvalardan yapılmıştır. Çok köpürür. Sabah-leyin çaydan evvel bir çorba kaşığı yarım bardak su içinde içilirse müleyyindir. Fazlası müshildir; şekerli şampanyaya gibi lezzetlidir. Şekersiz meyva tozu gibidir. Şişesi 25, dört misli 50 kuruştur. Hasan ismine ve markasına dikkat. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

diş macunu
PERLODENT
TURAN

MAZON MEYVA TUZU

İNKİBAZI, HAZIMSIZLIĞI MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI

giderir. Hiç bir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler.

MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ.

İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiç bir mümasil müstahzar tutamaz.

MAZON isim HOROZ markasına dikkat.

Diş Macunlarının incisi

KOHİNOR

Diş Macunudur.

Bunu bir kere kullananlar artık ayrılmazlar. Kullanmamış olanlar bir deneysel.

İzmir satış şubesi: Bay Ahmet Buldanloğlu

Kendine beyhude yere
eziyet ediyor!

GRİPİN

Varken ıstırap çekilir mi?

BAŞ DIŞ

Ağrıları

ve üşümekten mütevellid bütün
ağrı, sızı, sancılarla nezleye,
romatizmaya karşı:

GRİPİN

Kaşelerini tecrübe ediniz..

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Radyolin Diş Macunu fabrika-
sının mütehassısı kimyagerleri
tarafından yapılan GRİPİN her
eczanede vardır.

SEFALİN

Romatizmadan çok
iztirap çekiyordum

SEFALİN

beni kurtardı.

Baş ve diş ağrıları, mafsallı
ağrıları, Grip, Nezleyi
derhal geçirir

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik
ambalajları isteyiniz.

Damla ile alınan
Yeni sinir damlası

KARDOL

Bütün âsab
rahatsızlıklarının çaresi

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerahit han 2. ci kat
No. 24

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN

EMLÂK

ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
AKŞAM Matbaası

Saçlarda başlayan yaprak dökümü

Optamin Saç eksiri

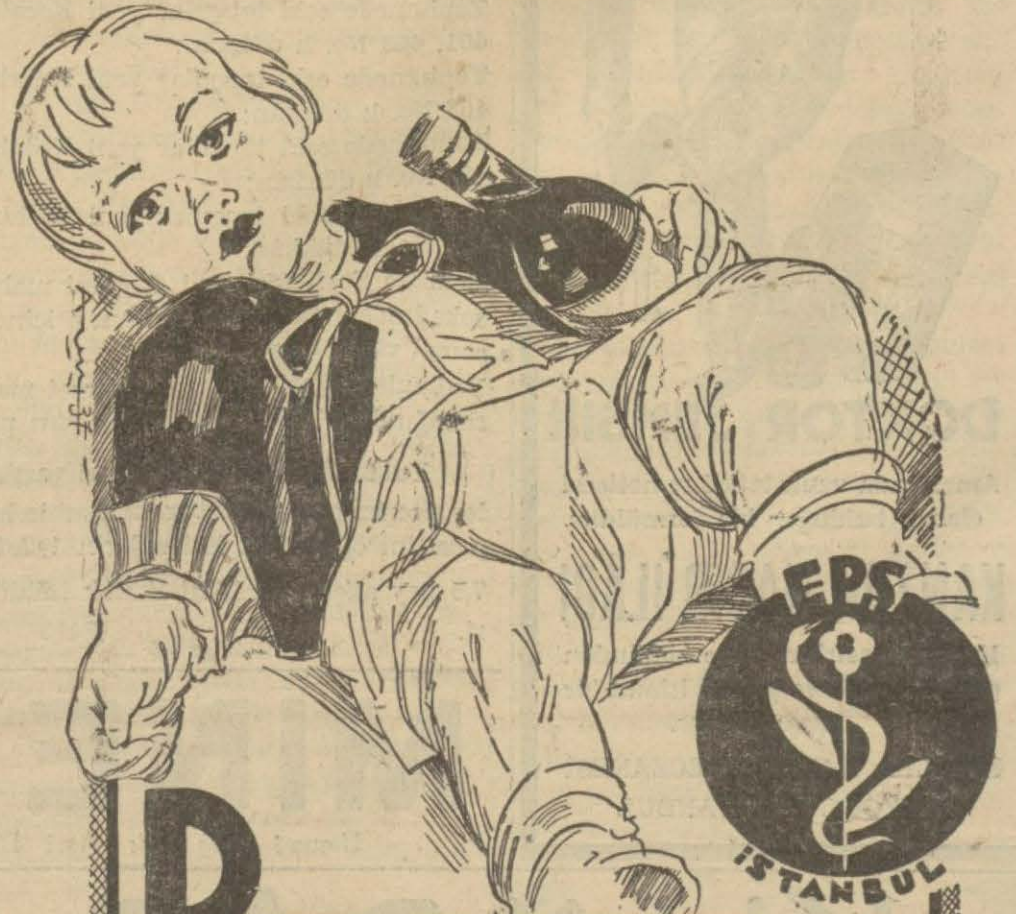
Kullanılarak durdurulabilir !

«Optamin Saç Eksiri» halis vita-
minden yapılmıştır. Saç guddelerine
seri bir tesir yaparak onları akamet-
ten kurtarır; köklere yeniden can ve-
rir, saç dökülmelerinin kat'iyetle
önüne geçer. «Optamin» kullanarak

saç dökülmesi tehlikesi tamamen
bertaraf edilir.

«Optamin» saçlar için hakikî bir
âfet olan kepekleri izale eder, cilde
hayat aşlar, saçları güzelleştirir.

«OPTAMİN»i ısrarla isteyiniz!

PERTEV KUVVET ŞURUBU

Çocukların bilhassa kemiklerinin
teşekkülâtını kolaylaştırıp kuvvet-
lenmesini temin eder.

O N U;

PERTEV ŞURUBU

ile büyümüş yüz binlerce çocuğun
ebeveyninden sorunuz.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremi teşkilâtında çalıştırılmak üzere aşağıdaki şartlar dahilinde ilk
namzet memur alınacaktır.

1 — Yaşı 35 den aşağı olmak.
2 — Askerlik vazifesini yapmış olmak, vazife görmeğe mani hastalığı
ve sui halleri olmamak.

3 — Alınacak iki memurdan biri mühendis mektebinden veya üniver-
site fen fakültesinden veya bu mekteplerin muadili olup idarece kabul edile-
cek Ecnebi mekteplerinden mezun bulunacaktır. Diğer de Ziraat mektebi
alisinden veya idarece kabul edilecek muadil bir ecnebi Ziraat mektebin-
den neş'et etmiş olacaktır. Bunların her ikisi de kendi meslekleri dahilinde
eyi teknik malûmata sahip olacaktır ve mukemmel Türkçe ve bilhassa
Türkçe kitabe vukufdan mada Fransızca ve İngilizce veya Fransızca ve
Almanca lisanlarına lâyikeyle vakıf bulunacaklardır.

4 — Bu iki memurun aylık ücretleri 100 liradan aşağı olmayacaktır.

5 — Namzetler tafsilâtı aşağıda yazılı imtihanları geçireceklerdir.

A — Namzetler kendi meslekleriyle alakadar olarak idarece tayin edile-
cek iktisadî mevzudan birini seçerek bunun hakkında Türkçe bir mü-
talâaname yazacaklardır. «Müddet iki saat»

B — Kendilerine verilecek Fransızca Teknik bir makaleyi yarım sahife-
ye sığdırmak suretiyle Fransızca ve Türkçe olarak telhis edeceklerdir. «Müddet iki saat»

C — Almanca ve İngilizce birer makaleyi aynı veçhile hülâsa edecekler-
dir. «Müddet iki saat»

D — Mühendis namzet verilecek bir rasyoneî mihanik meselesini halle-
decek. Ziraatçı namzet ise idare laboratuvarında bir dozaj yapacaktır.

6 — İmtihan 6/Temmuz/937 salı günü saat sekiz buçukta Umum Mü-
dürlük Merkezinde yapılacaktır.

7 — Taliplerin bu tarihten evvel evrakı müsbetleriyle ve bir dilekçe ile
birlikte memurin şubesine müracaat etmeleri lâzımdır. (3686)